

SVERIGES LANTRUKSUNIVERSITET
Institutionen för markvetenskap
Avd för hydroteknik
750 07 UPPSALA 7

BIBLIOTEKET

REDOGÖRELSE FÖR RESULTATEN AV 1955 ÅRS TÄCK- DIKNINGSFÖRSÖK

FÖRSÖKSAVDELNINGEN

STENCILTRYCK NR 5

**INSTITUTIONEN FÖR LANTBRUKETS HYDROTEKNIK
UPPSALA 1956**

Institutionen för lantbrukets hydroteknik delger bl. a. i sin tidskrift *Grundförbättring* resultat från institutionens olika verksamhetsgrenar. Allt material blir emellertid inte föremål för tryckning. Undersökningsresultat av preliminär natur och annat material som av olika anledningar ej ges ut i tryck delges ofta i stencilerad form. Institutionen har ansett det lämpligt att redovisa dylikt material i form av en i fri följd utarbetad serie, benämnd stenciltryck. Serien finns endast tillgänglig på institutionen och kan i mån av tillgång erhållas därifrån.

Adress: Institutionen för lantbrukets hydroteknik, *Uppsala 7*

Stenciltryck

Nr	År	Titel och författare
1—12		Redogörelse för resultaten av täckdikningsförsöken åren 1951—1962

Täckdikningsförsöksnämnden

Försöksavdelningen vid Kungl. Lantbrukshögskolans
Institution för Agronomisk Hydroteknik

REDOGÖRELSE

FÖR RESULTATEN AV 1955 ÅRS TÄCKDIKNINGSFÖRSÖK

av

Aug. Håkansson, Gösta Berglund och
Janne Eriksson

Denna redogörelse avser att till dem som medverkar i täckdikningsförsöksverksamheten eller sysslar med planläggning av täckdikning meddela resultaten av det gångna årets täckdikningsförsök inom i första hand vederbörandes verksamhetsområde. Den upptar därför en redovisning av enskilda försök.

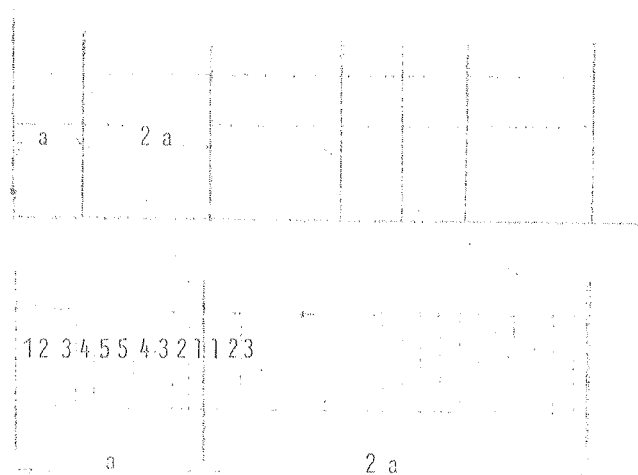
Under året har sammanlagt 82 försök skördats. Av dem har 69 st utgjorts av försök med olika dikesavstånd, 11 försök avser olika dikesdjup. I två försök har olika dikesavstånd kombinerats med olika sätider. Under året har 11 försöksplatser trädats och ytterligare 11 försök har av olika anledningar ej skördats.

Det stora flertalet av avståndsförsöken har skördats som bandförsök. Denna försöksmetodik innebär, att hela avståndet mellan dräneringsledningarna skördas i parceller parallella med dikena på sätt som fig. 1 visar.

I den följande redogörelsen över resultaten av bandförsöken är parcell nummer 1 uttagen intill dräneringsledning och de övriga parcellerna sedan i ordning ut till mittlinjen mellan två dikena. Man kan alltså av de skördesiffror som anges se, hur stor den eventuella skördedepressionen mellan dikena är. Uppgår denna till en viss storlek, bör det vara förmånligt att minska dikesavståndet. Föreligger ingen skördenedsättning, kan man draga den slutsatsen, att dikesavståndet detta år kunde varit större. Resultaten av de beräkningar som på så sätt gjorts, anges i kommentarerna efter varje försök. Någon direkt jämförelse mellan skördens storlek vid de olika dikesavstånden gör man alltså ej vid denna försöksmetodik.

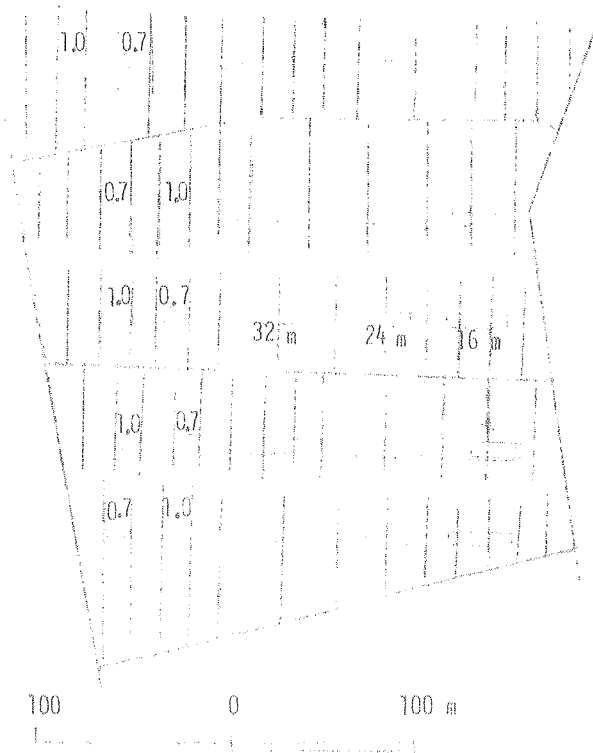
En del av de tidigast utlagda försöken skördas även enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena på sätt som fig. 2 visar. Parcellerna anger här ett medelvärde för hela dikesavståndet. Vid bedömning av försöksresultaten göres här en direkt jämförelse av avkastningens storlek för de olika försöksleden.

Efter skörderesultaten med kommentarer följer för varje försök en redogörelse för utförda observationer över upptorkningen under vårperioden samt bärighetn särskilt i samband med skörd och höstplöjning. Dessa observationer får tillmätas stor betydelse, eftersom skördeutfallet ensamt ej utgör tillräcklig grund för bedömning av erforderlig dräneringsintensitet. För varje försök lämnas därjämte en översikt av nederbördsförhållandena.

Figur 1.

Försök upplagt för skörd enl. den nya försöksmetodiken, s.k. bandförsök. Parcellerna är lagda parallellt med dikena, vilket framgår av detaljbilden under själv dikessystemet.

Figur 2.

Täckdikningsförsök av större typ omfattande avståndsförsök och djupförsök. Försöket skördas enl. den äldre försöksmetoden med parcellerna tvärs över dikena.

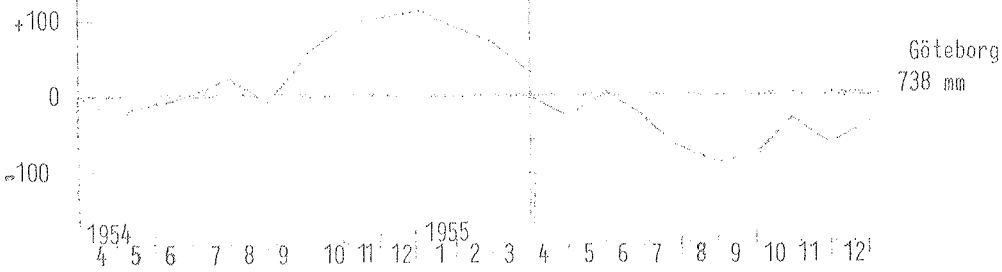
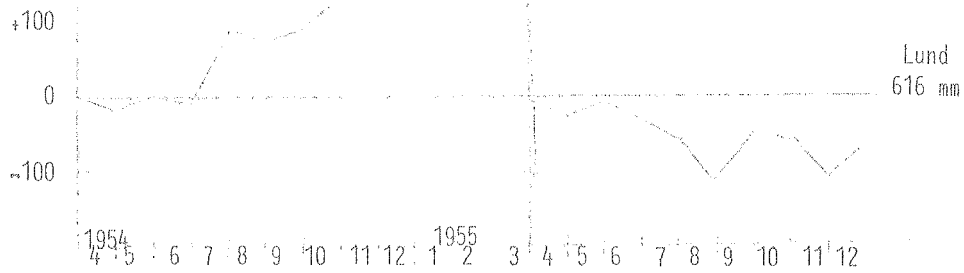
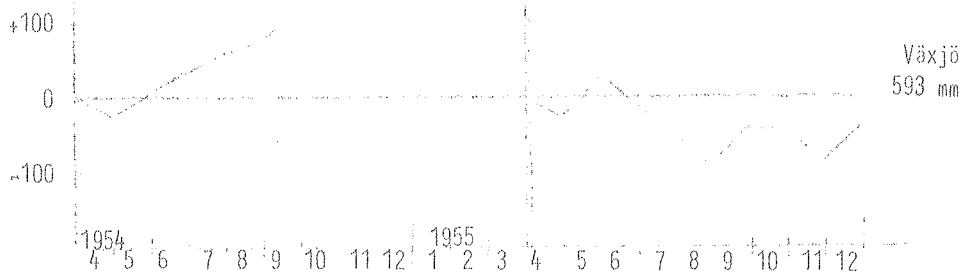
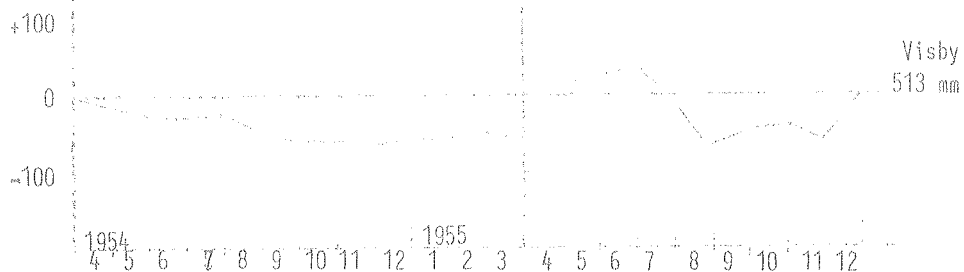
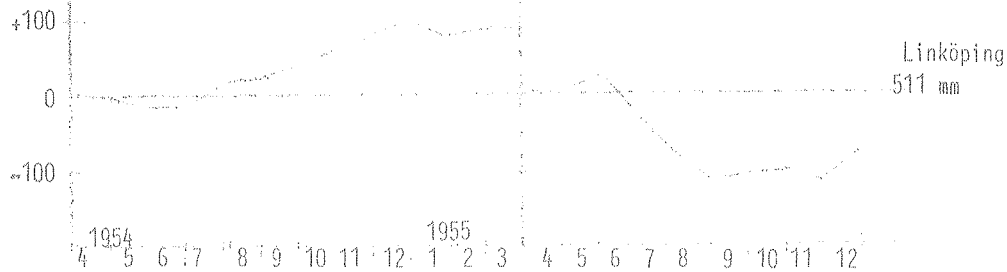
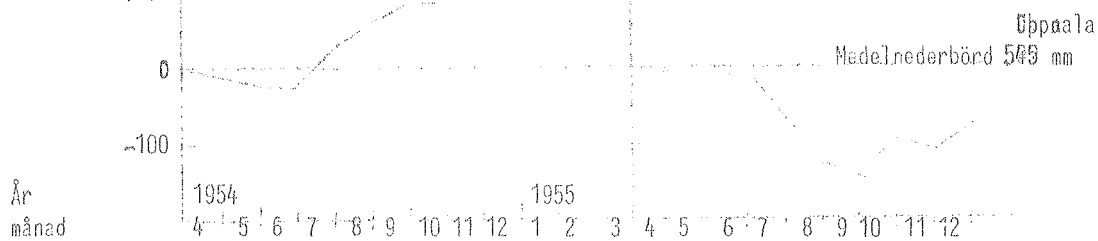
NEDERBÖRDEN UNDER ÅRET.

Nederbördens storlek och fördelning under året är av stor betydelse för de resultat som framkommer i dräneringsförsöken. Av den anledningen har för varje försök lämnats uppgifter om månadsnederbördens storlek under vegetationsåret. Dessutom finnes medelnederbörden angiven, vilket möjliggör ett studium av det aktuella årets avvikelser. Uppgifterna är hämtade från Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Instituts mätstationer. Berorande på stationstätheten och det lokala nederbördsklimatets variabilitet anger dessa siffror mer eller mindre väl de faktiska förhållandena på försöksplatserna.

Diagrammen på sidorna 3 och 4 är avsedda för en överblick i stort. De upptager 12 platser i landet och anger den summerade avvikelserna från medelnederbörden. Medelnederbörden representeras av den vågräta linjen. Den brutna kurvan anger summerade över- och underskott i det aktuella årets nederbörd. Man får med ledning av densamma en god uppfattning om avvikelser i nederbördens fördelning. Summeringen är uppdelad i två perioder. Den första omfattar tiden den 1/4 54-31/3 55 och den andra tiden den 1/4-31/12 55. Uppdelningen per den 1 april har gjorts, därför att markens vattenmagasin vid denna tidpunkt i regel är fyllt. Snösmältningen har oftast ägt rum, men växtligheten har ännu ej kommit igång. Det är alltså ett lämpligt utgångsläge för att med hjälp av summerade över- respektive underskott i nederbörd bilda sig en uppfattning om hur pass omfattande tömningen av markens vattenmagasin varit under vegetationsperioden. Därav kan man nämligen dra vissa slutsatser beträffande riskerna för dålig bärighet i samband med skörd och övriga höstarbeten på fälten. Diagrammen ger exempelvis en god belysning till skillnaderna i bärighetsförhållandena under hösten 1954 jämfört med hösten 1955. Svårigheterna med bärigheten var år 1954 stora, under det att den nu gångna hösten ej givit anledning till några anmärkningar i detta avseende. Se närmare i sammanfattningen av försöksresultaten på sidan 57.

Diagrammen anger den summerade avvikelser från medelnederbörden för tiden den 1/4 1954 - 31/3 1955 samt den 1/4 - 31/12 1955.

Summerad
avvikelse i
m m

Stockholms län

Husby By, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Nils Eskhult, Husbyby, Långhundra

Matj.: Mullfattig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Ärtor

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 27 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha x)	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha x)	Rel. tal
1	9,3	100	1	9,6	100
2	8,6 - 0,7	93	2	10,9 + 1,3	114
3	9,0 - 0,3	97	3	10,1 + 0,5	105
4	9,0 - 0,3	97	4	10,0 + 0,4	104
5	8,9 - 0,4	96	5	8,7 - 0,9	91
$m_{diff} = 0,57 \text{ dt/ha}$			6	9,0 - 0,6	94
			7	9,3 - 0,3	97
			$m_{diff} = 0,51 \text{ dt/ha}$		

Någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Det synes därför ej föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: Några olikheter mellan försöksmomenten ifråga om upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 35 33 22 17 17 24 31 41 57 73 43 48 441

Årets nederbörd 71 56 29 21 14 20 55 16 19 1 52 95 449

x) Innefattar helm + kärna.

Krogsta, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Erik Lindström, Krogsta Lingslunda

Matj.: Mullfattig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall III

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	36,4	100	1	37,6	100
2	34,7 - 1,7	95	2	36,4 - 1,2	97
3	33,4 - 3,0	92	3	37,0 - 0,6	98
4	32,9 - 3,5	90	4	35,9 - 1,7	96
5	33,8 - 2,6	93	5	35,2 - 2,4	94
$m_{diff} = 0,79 \text{ dt/ha}$			6	34,2 - 3,4	91
			7	33,5 - 4,1	89
			8	33,0 - 4,6	88
			9	34,6 - 3,0	92
			10	34,3 - 3,3	91
			$m_{diff} = 0,73 \text{ dt/ha}$		

En statistiskt säker skördenedsättning mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några olikheter mellan de prövade dikningarna ifråga om upptorkning och bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 35 33 22 17 17 24 31 41 57 73 43 48 441

Årets nederbörd 71 56 29 21 14 20 55 16 19 1 52 95 449

Tary, År 1955

Försöksvärd: Tarfs Sambruksförening, Knutby

Matj.: Mätligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27,9	100	1	28,6	100
2	28,3 + 0,4	101	2	29,2 + 0,6	102
3	29,1 + 1,2	104	3	29,8 + 1,2	104
4	29,2 + 1,3	105	4	28,8 + 0,2	101
5	29,1 + 1,2	104	5	28,6 + 0,0	100
			6	28,9 + 0,3	101
			7	29,5 + 0,9	103
			8	28,9 + 0,3	101
			9	30,9 + 2,3	108
			10	29,8 + 1,2	104

$m_{diff} = 0,83 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 1,37 \text{ dt/ha}$

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Det föreligger därför ej någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: Under den sena och kalla våren med förhållandevis mycket regn vid tiden för vårbrukets utförande framträdde ej några skillnader i upplorkning. Hela fältet var vid vårbruket något för svagt upptorkat oavsett dikesavstånd. Några olikheter i bärighet vid skörd och höstplöjning har ej framträtt.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt, Hela året

Medelnederbörd	45	42	31	25	25	31	40	47	73	76	55	56	546
Årets nederbörd	95	46	48	26	18	27	30	34	9	10	50	110	503

Gamla Uppsala prästgård. År 1955

Försöksvärd: Lantbr., Elof Andersson, Prästgården, Gamla Uppsala

Matj.: Mullfattig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Håstraps

Avståndsförsök

I. Jämförelsen odikat - dikat (dikesavstånd 20 m)

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikat	9,2	100
Odikat	6,4 - 2,8	70

$m_{diff} = 2,18$ dt/ha

II. Bandförsöket

Dikesavstånd 20 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	12,0	100
2	11,5 - 0,5	96
3	11,0 - 1,0	92
4	10,8 - 1,2	90
5	10,8 - 1,2	90

$m_{diff} = 0,44$ dt/ha

Dikesavstånd 40 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	11,4	100
2	11,3 - 0,1	99
3	11,0 - 0,4	97
4	10,5 - 0,9	92
5	10,5 - 0,9	92
6	10,0 - 1,4	88
7	10,1 - 1,3	89
8	9,9 - 1,5	87
9	10,1 - 1,3	89
10	9,8 - 1,6	86

$m_{diff} = 0,87$ dt/ha

Jämförelsen dikat - odikat visar en lägre avkastning för det odikade försöksmomentet. Det erhållna utslaget kan dock icke anges som statistiskt säkert. I bandförsöket har det erhållits skördenedsättning mellan dikena på båda dikesavstånden. För det mindre är denna statistiskt säker.

Med de utslag för dikningen som erhållits i årets försök synes 20 meters dikesavstånd vara attifördraga framför övriga prövade försöksmoment. Vid jämförelsen har då givetvis hänsyn tagits till skillnaden i årskostnad för de olika dikningarna.

Observationer: Såsom framgår av skördesiffrorna var grödan svag. Rapsen led svårt av nattfroster under april. Under vårperioden framträdde ej någon skillnad i upptorkning mellan de olika försöksmomenten. Man kunde möjligen iakttaga en skillnad i markens ytstruktur mellan dikade och odikade områden. De odikade områdena visade en mera igenslammad markyta. Olikheter i bärighet har ej framträtt.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 38 41 30 23 24 30 39 52 67 74 50 48 516

Årets nederbörd 75 57 40 25 9 22 70 30 13 6 44 86 477

Håga, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Valentin Wässman, Håga gård, Biskopskulla

Matj.: Mullfattig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	30,3	100	1	27,3	100
2	29,2 - 1,1	96	2	27,1 - 0,2	99
3	30,0 - 0,3	99	3	26,9 - 0,4	99
4	28,9 - 1,4	95	4	26,6 - 0,7	97
5	29,2 - 1,1	96	5	26,7 - 0,6	98
$m_{diff} = 0,78$ dt/ha			6	26,6 - 0,7	97
			7	27,0 - 0,3	99
			8	27,2 - 0,1	100
			9	27,9 + 0,6	102
			10	27,1 - 0,2	99
			$m_{diff} = 0,57$ dt/ha		

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Det synes därför ej föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 35 37 22 16 19 30 41 49 72 79 48 50 498

Årets nederbörd 86 62 28 30 9 29 63 26 4 22 30 86 475

Marsta, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Lennart Vallgård, Vallskog, Uppsala

Matj.: Något mulhaltig mellanlera

Alv: Mellanlera - styv lera

Gröda: Blandsäd

Avstånds- och djupförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 13,5 m	22,6	100
- " - 18,0 m	21,6 - 1,0	96
- " - 27,0 m	24,7 + 2,1	109
Dikesdjup 0,70 m	22,0	100
- " - 1,10 m	23,9 + 1,9	109
$m_{diff} = 1,99$ dt/ha		

II. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 13,5 m</u>			<u>Dikesavstånd 27 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,4	100	1	29,3	100
2	30,9 - 0,5	98	2	29,3 ± 0,0	100
3	30,9 - 0,5	98	3	29,2 - 0,1	100
4	31,4 ± 0,0	100	4	29,1 - 0,2	99
5	31,4 ± 0,0	100	5	28,1 - 1,2	96
$m_{diff} = 0,55$ dt/ha			6	28,6 - 0,7	98
			7	28,1 - 1,2	96
			8	28,6 - 0,7	98
			9	28,0 - 1,3	96
			10	28,7 - 0,6	98
			$m_{diff} = 0,92$ dt/ha		

Resultaten enligt den äldre försöksmetodiken visar att 18 meters avståndet givit något lägre och 27 meters avståndet något högre skörd än det minsta avståndet, 13,5 meter. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger för 27 meters avståndet.

Bandförsöket uppvisar en helt obetydlig skördenedsättning mellan dikena på 27 meters avståndet. Någon nämnvärd skillnad i avkastning mellan 13,5 och 27 meters avstånden synes således ej föreligga. Bandförsökets resultat ger därför ej stöd för att det största dikesavståndet skulle givit den högsta avkastningen, vilket resultatet enligt den äldre försöksmetodiken visar.

Djupförsöket har givit en något högre avkastning för det största dikesdjupet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Observationer: Några skillnader mellan de prövade dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	38	41	30	23	24	30	39	52	67	74	50	48	516
Årets nederbörd	75	57	40	25	9	22	70	30	13	6	44	86	477

Örbyhus. (Norrby gård). År 1955

Försöksvärd: Örbyhus godsförvaltning, Örbyhus

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Korn

Avstånds-försök

Dikesavstånd 18 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	22,3	100
2	18,7 ~ 3,6	84
3	16,5 ~ 5,8	74
4	15,0 ~ 7,3	67
5	14,7 ~ 7,6	66

^mdiff = 1,55 dt/ha

Dikesavstånd 36 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	24,9	100
2	22,9 ~ 2,0	92
3	22,2 ~ 2,7	89
4	22,7 ~ 2,2	91
5	22,4 ~ 2,5	90
6	23,0 ~ 1,9	92
7	22,8 ~ 2,1	92
8	22,5 ~ 2,4	90
9	21,7 ~ 3,2	87
10	22,0 ~ 2,9	88

^mdiff = 1,00 dt/ha

En mycket markerad, statistiskt fullt säker skördenedsättning mellan dikena har erhållits vid det mindre dikesavståndet. På det större avståndet är skördenedsättningen icke så markant, men tendens till signifikant utslag föreligger. Med de resultat som erhållits, synes detta år det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Några olikheter mellan de prövade dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej kunnat förmärkas. Efter höstens och vårens nederbörd hade plogtillorna slammats ihop. I dikenas omedelbara närhet var strukturen dock betydligt bättre än i mittområdet mellan dikena.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	42	49	32	24	25	32	45	51	66	77	56	53	552
Årets nederbörd	76	66	37	28	20	22	45	44	2	54	52	109	555

Edeby. År 1955

Försöksvärd: Lantmästare G.A. af Ekenstam, Edeby säteri, Strängnäs

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall I

<u>Dikesavstånd 15 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 30 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	54,4	100	1	55,6	100	1	55,6	100
2	53,9 - 0,5	99	2	55,3 - 0,3	100	2	55,3 - 0,3	100
3	54,8 + 0,4	101	3	54,0 - 1,6	97	3	54,0 - 1,6	97
4	55,8 + 1,4	103	4	52,9 - 2,7	95	4	52,9 - 2,7	95
5	56,1 + 1,7	103	5	52,5 - 3,1	94	5	52,5 - 3,1	94
$m_{diff} = 1,71$ dt hö/ha			6	53,0 - 2,6	95	6	53,0 - 2,6	95
			7	53,9 - 1,7	97	7	53,9 - 1,7	97
			8	53,1 - 2,5	96	8	53,1 - 2,5	96
			9	53,8 - 1,8	97	9	53,8 - 1,8	97
			10	53,5 - 2,1	96	10	53,5 - 2,1	96
			$m_{diff} = 1,75$ dt hö/ha					

Någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Det synes därför ej föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: Några olikheter mellan försöksmomenten ifråga om övervintring, upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	40	39	31	27	24	36	39	49	73	71	44	45	518
Årets nederbörd	81	63	24	36	12	32	45	16	7	31	50	74	471

Gärdesta. År 1955

Försöksvärd: Bröderna Lindahl, Gärdesta säteri, Tystberga

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	22,8	100	1	24,1	100	1	24,1	100
2	21,6 - 1,2	95	2	22,4 - 1,7	93	2	22,4 - 1,7	93
3	20,1 - 2,7	88	3	21,8 - 2,3	91	3	21,8 - 2,3	91
4	19,9 - 2,9	87	4	22,0 - 2,1	91	4	22,0 - 2,1	91
5	19,6 - 3,2	86	5	20,5 - 3,6	85	5	20,5 - 3,6	85
$m_{diff} = 1,04$ dt hö/ha			6	19,0 - 5,1	79	6	19,0 - 5,1	79
			7	19,0 - 5,1	79	7	19,0 - 5,1	79
			8	17,8 - 6,3	74	8	17,8 - 6,3	74
			9	18,8 - 5,3	78	9	18,8 - 5,3	78
			10	18,1 - 6,0	75	10	18,1 - 6,0	75
			$m_{diff} = 1,05$ dt hö/ha					

En statistiskt fullt säker skördenedsättning mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej kunnat iakttagas.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	46	45	30	21	26	34	37	63	73	74	50	54	553
Årets nederbörd	68	60	17	33	19	29	54	12	5	28	41	51	417

Humlekärr, År 1955

Försöksvärd: Jägmästare F. Sederholm, Ålberga gård

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 15 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 25 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	8,2	100	1	8,4	100	1	8,4	100
2	7,9 - 0,3	96	2	8,8 + 0,4	105	2	8,8 + 0,4	105
3	8,4 + 0,2	102	3	9,0 + 0,6	107	3	9,0 + 0,6	107
4	8,1 - 0,1	99	4	9,9 + 1,5	118	4	9,9 + 1,5	118
5	8,4 + 0,2	102	5	9,3 + 0,9	111	5	9,3 + 0,9	111
$m_{diff} = 0,41$ dt/ha			6	10,2 + 1,8	121	6	10,2 + 1,8	121
			7	10,2 + 1,8	121	7	10,2 + 1,8	121
			8	10,6 + 2,2	126	8	10,6 + 2,2	126
			9	9,8 + 1,4	117	9	9,8 + 1,4	117
			10	10,8 + 2,4	129	10	10,8 + 2,4	129
			$m_{diff} = 1,02$ dt/ha					

På grund av den ihållande torkan efter sädden kom havren upp dåligt. Beståndet blev svagt, vilket framgår av de låga avkastningssiffrorna. Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits på något av dikesavstånden. Det föreligger därför ej någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikningarna i årets försök.

Observationer: Några olikheter mellan försöksmomenten ifråga om upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 46 45 30 21 26 34 37 63 73 74 50 54 553

Årets nederbörd 68 60 17 33 19 29 54 12 5 28 41 51 417

Törsta, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Martin Johansson, Törsta, Jönåker

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 14 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 28 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,1	100	1	21,3	100	1	21,3	100
2	18,9 - 1,2	94	2	20,2 - 1,1	95	2	20,2 - 1,1	95
3	18,9 - 1,2	94	3	18,8 - 2,5	88	3	18,8 - 2,5	88
4	18,3 - 1,8	91	4	18,3 - 3,0	86	4	18,3 - 3,0	86
5	18,5 - 1,6	92	5	18,4 - 2,9	86	5	18,4 - 2,9	86
$m_{diff} = 0,57$ dt/ha			6	19,2 - 2,1	90	6	19,2 - 2,1	90
			7	19,2 - 2,1	90	7	19,2 - 2,1	90
			8	18,3 - 3,0	86	8	18,3 - 3,0	86
			9	19,1 - 2,2	90	9	19,1 - 2,2	90
			10	19,2 - 2,1	90	10	19,2 - 2,1	90
			$m_{diff} = 0,79$ dt/ha					

Statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några olikheter mellan försöksmomenten ifråga om upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 44 43 30 22 27 34 35 52 70 71 45 54 527

Årets nederbörd 69 60 12 29 19 22 46 24 2 4 43 53 383

Ingelstads gård, 1955

Försöksvärd: Lantbr. Bengt - Uno Westeson, Ingelstads gård, Kudby

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	41,4	100	1	41,7	100
2	41,3 - 0,1	100	2	42,2 + 0,5	101
3	42,2 + 0,8	102	3	41,2 - 0,5	99
4	42,2 + 0,8	102	4	39,3 - 2,4	94
5	44,0 + 2,6	106	5	37,6 - 4,1	90
$m_{diff} = 1,92 \text{ dt/ha}$			6	37,6 - 4,1	90
			7	39,1 - 2,6	94
			8	38,7 - 3,0	93
			9	39,0 - 2,7	94
			10	39,9 - 1,8	96
			$m_{diff} = 1,55 \text{ dt/ha}$		

En mindre skördenedsättning mellan dikena har erhållits på det större dikesavståndet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej kunnat iakttagas.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 36 39 30 21 26 36 33 49 55 64 38 44 471

Årets nederbörd 52 50 12 17 16 26 59 16 65 52 49 56 411

Stora Greby. År 1955

Försöksvärd: Lantmästare Bo Secher, Haddorp, Vikingstad

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	26,1	100	1	31,2	100
2	24,8 - 1,3	95	2	29,3 - 1,9	94
3	23,8 - 2,3	91	3	29,4 - 1,8	94
4	23,6 - 2,5	90	4	28,0 - 3,2	90
5	23,6 - 2,5	90	5	28,0 - 3,2	90
$m_{diff} = 1,10 \text{ dt/ha}$			6	28,0 - 3,2	90
			7	27,4 - 3,8	88
			8	29,1 - 2,1	93
			9	28,6 - 2,6	92
			10	28,5 - 2,7	91
			$m_{diff} = 1,01 \text{ dt/ha}$		

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. På det större avståndet är skördedepressionen statistiskt säker. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde dock ej motsvara den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några olikheter mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 41 39 29 21 24 35 38 60 63 68 44 50 512

Årets nederbörd 44 51 10 24 19 32 48 9 12 12 51 57 369

Säby, År 1955

Försöksvärd: Godsarrendator Sven Hannell, Säby, Östra Stenby

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvele

Dikesavstånd 16 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	56,2	100	1	58,3	100			
2	55,8 - 0,4	99	2	57,1 - 1,2	98			
3	53,4 - 2,8	95	3	55,5 - 2,8	95			
4	52,4 - 3,8	93	4	55,0 - 3,3	94			
5	53,5 - 2,7	95	5	55,1 - 3,2	95			
			6	53,1 - 5,2	91			
			7	54,5 - 3,8	94			
			8	52,8 - 5,5	91			
			9	54,4 - 3,9	93			
			10	54,2 - 4,1	92			
$m_{diff} = 0,96$ dt/ha			$m_{diff} = 1,36$ dt/ha					

Statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Skillnaden i avkastning mellan de prövade dikningarna är av en sådan storleksordning, att det mindre avståndet detta år synes vara att föredraga.

Observationer: Den 27 april såddes handelsgödsel. Bärigheten var då något sämre på de större dikesavstånden. Efter den torra sommaren framträdde däremot ej några skillnader i bärighet vid skörd och höstplöjning.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd	36	39	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	471
Årets nederbörd	52	50	12	17	16	26	59	16	6	52	49	56	411

Vänge Södergård, År 1955

Försöksvärd: Arrendator Thure Carlsson, Rystads Handelsträdgård, St. Vänge Södergård

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vithavre

Dikesavstånd 16 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	19,7	100	1	19,4	100			
2	19,1 - 0,6	97	2	17,8 - 1,6	92			
3	19,0 - 0,7	96	3	18,2 - 1,2	94			
4	18,8 - 0,9	95	4	18,1 - 1,3	93			
5	17,1 - 2,6	87	5	18,4 - 1,0	95			
			6	17,5 - 1,9	90			
			7	17,6 - 1,8	91			
			8	17,3 - 2,1	89			
			9	17,7 - 1,7	91			
			10	18,2 - 1,2	94			
$m_{diff} = 0,87$ dt/ha			$m_{diff} = 0,57$ dt/ha					

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några olikheter mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd	41	39	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	512
Årets nederbörd	59	58	12	27	31	37	58	9	17	26	52	59	445

Västerby. År 1955

Försöksvärd: Arr. Brälerns Åberg, Västerby, Vikingstad

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

Avstånds- och djupförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 15 m	43,1	100
- " - 20 m	43,6 + 0,5	101
- " - 25 m	43,2 + 0,1	100
Dikesdjup 0,75 m	42,2	100
- " - 1,00 m	44,5 + 2,3	106

 $m_{diff} = 2,12 \text{ dt/ha}$

II. Bandförsök

Dikesavstånd 15 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	40,5	100
2	40,9 + 0,4	101
3	41,5 + 1,0	102
4	42,0 + 1,5	104
5	42,6 + 2,1	105

 $m_{diff} = 1,14 \text{ dt/ha}$ Dikesavstånd 20 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	47,3	100
2	45,9 - 1,4	97
3	47,0 - 0,3	99
4	45,8 - 1,5	97
5	46,3 - 1,0	98
6	47,5 + 0,2	100
7	45,6 - 1,7	96

 $m_{diff} = 1,67 \text{ dt/ha}$ Dikesavstånd 25 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	42,4	100
2	47,6 + 5,2	112
3	47,2 + 4,8	111
4	48,7 + 6,3	115
5	49,1 + 6,7	116
6	47,7 + 5,3	113
7	48,1 + 5,7	113
8	44,6 + 2,2	105
9	48,4 + 6,0	114
10	47,4 + 5,0	112

 $m_{diff} = 2,18 \text{ dt/ha}$

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att det ej erhållits någon skillnad i avkastning från områden dikade med olika dikesavstånd. Däremot föreligger en skillnad i avkastning mellan olika dikesdjup. Det större djupet visar sålunda en tendens till högre avkastning.

Enligt bandförsöket har det ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena. Snarare synes skörden invid dikena uppvisa lägre värden, vilket skulle tyda på en viss negativ verkan av dikningen. Några signifikanta utslag är det emellertid ej fråga om med undantag för det största avståndet, där tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Detta är emellertid i huvudsak att hänföra till parcellen närmast diket. Bandförsöket får sålunda sägas stödja de resultat som erhållits enligt den äldre försöksmetodiken, nämligen att dikesavståndet inom det intervall som prövats, detta är ej påverkat avkastningen.

Observationer: Några nämnvärda olikheter mellan dikningarna i upptorkning och bärighet har ej framträtt.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt, Hela året

Medelnederbörd	41	39	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	512
Årets nederbörd	44	51	10	24	19	32	48	9	12	12	51	57	369

Lidhult. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Carl O. Pettersson, Lidhult, Reftale

Jordart: Någorlunda humifierad vitmosstorv Gröda: Havre

Avståndsförsök

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	7.8	100
" " 18 m	8.2 + 0.4	105
" " 24 m	7.9 + 0.1	101

 $m_{diff} = 0.50 \text{ dt/ha}$

De mindre skillnader i avkastning som de olika dikesavstånden uppvisar, ligger helt inom felgränserna och kan därför ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Någon skillnad i upptorkning under våren har ej kunnat iakttagas. Bärigheten vid höstarbetena har efter den terra sommaren varit god. Några olikheter mellan försöksleden har ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	73	65	56	39	39	53	52	61	79	96	70	76	759
Årets nederbörd	101	89	42	41	25	20	133	18	72	28	120	88	777

Ingelstads Lantmannaskola. År 1955Försöksvärd: Ingelstads Lantmannaskola, Ingelstad

Matj.: Mycket mullrik mjällig finmo

Alv: Finmo

Gröda: Blandsäd

AvståndsförsökDikesavstånd 16 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	34,8	100
2	34,5 - 0,3	99
3	32,9 - 1,9	95
4	32,9 - 1,9	95
5	32,3 - 2,5	93

 $m_{diff} = 0,62 \text{ dt/ha}$ Dikesavstånd: 32 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	35,1	100
2	34,7 - 0,4	99
3	34,2 - 0,9	97
4	33,6 - 1,5	96
5	33,8 - 1,3	96
6	33,6 - 1,5	96
7	33,6 - 1,5	96
8	34,0 - 1,1	97
9	33,8 - 1,3	96
10	33,6 - 1,5	96

 $m_{diff} = 0,42 \text{ dt/ha}$

Mindre, statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan diken har erhållits på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränoring.

Observationer: Tidigt på våren visade det mindre dikesavståndet en något snabbare upptorkning. Vid tiden för vårbruket hade skillnaderna helt utjämnats. Några olikheter i barighet under höstarbetena på fältet har ej förmärkts.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 56 49 39 29 29 41 43 59 62 83 48 55 593

Årets nederbörd 45 75 43 30 41 17 91 17 23 46 101 49 578

Ryssby Lantmannaskola. År 1955Försöksvärd: Ryssby Lantmannaskola, Ryssby

Matj.: Mullrik sandig grovmo

Alv: Sandig grovmo

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Försöket omfattar endast ett dikesavstånd

Dikesavstånd 32 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,4	100
2	24,9 - 6,5	79
3	25,7 - 5,7	82
4	25,2 - 6,2	80
5	25,0 - 6,4	80
6	26,6 - 4,8	85
7	27,9 - 3,5	89
8	26,8 - 4,6	85
9	27,7 - 3,7	88
10	28,5 - 2,9	91

 $m_{diff} = 2,10 \text{ dt/ha}$

Grödan var mycket ojämn. Försöket uppvisar därför ett stort försöksfel. Några närmare slutsatser om dikningens inverkan på avkastningen kan ej dragas. Man kan dock konstatera att skörden blivit högre i dikenas omedelbara närhet. Detta är troligen en följd av den genomgrävning och luckring som skett vid dikningens utförande.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 68 60 51 36 36 45 49 58 72 93 56 66 690

Årets nederbörd 53 94 53 54 45 13 81 22 32 48 105 85 685

Ekerum. År 1955

Försöksvärd: Stiftelsen Ekerums gård, Högsrum

Jordart: Grovmo - mellansand Gröda: Höstråg

Avståndsförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 20m	17,8	100	$m_{diff} = 0,60 \text{ dt/ha}$
- " - 40 m	15,9 - 1,9	89	

II. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	17,8	100	1	16,2	100
2	15,9 - 1,9	89	2	15,5 - 0,7	96
3	16,8 - 1,0	94	3	15,1 - 1,1	93
4	17,4 - 0,4	98	4	13,4 - 2,8	83
5	16,0 - 1,8	90	5	15,5 - 0,7	96
$m_{diff} = 0,92 \text{ dt/ha}$			6	15,0 - 1,2	93
			7	15,3 - 0,9	94
			8	15,1 - 1,1	93
			9	14,6 - 1,6	90
			10	15,0 - 1,2	93
			$m_{diff} = 0,95 \text{ dt/ha}$		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att det mindre dikesavståndet givit en högre avkastning. Utslaget får anges som statistiskt säkert.

Bandförsöket uppvisar skördenedsättningar mellan dikena på båda dikesavstånden. Försöksfelen i bandförsöket är emellertid förhållandevis stora. De erhållna utslagen kan därför ej anges som statistiskt säkra.

Sammanfattningsvis kan sägas, att det mindre dikesavståndet synes uppvisa en så mycket högre avkastning, att denna dikning detta år kan vara att föredraga.

Observationer: Områden dikade med det större dikesavståndet visade under våren en något senare upptorkning. Några olikheter i bärighet under höstarbetena på försöksfältet har ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	47	32	28	31	36	35	41	50	65	48	45	510
Årets nederbörd	36	68	23	33	36	11	58	10	39	19	97	19	449

Vindö. År 1955

Försöksvärd: Godsägare Carl Nalmsberg, Vindö, Valdermarsvik

Matj.: Mycket mullrik styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,6	100	1	31,5	100
2	28,3 - 3,3	90	2	30,3 - 1,2	96
3	27,6 - 4,0	87	3	30,0 - 1,5	95
4	26,3 - 5,3	83	4	30,7 - 0,8	98
5	27,7 - 3,9	88	5	30,2 - 1,3	96
$m_{diff} = 1,14 \text{ dt/ha}$			6	30,2 - 1,3	96
			7	26,9 - 4,6	85
			8	28,5 - 3,0	91
			9	26,8 - 4,7	85
			10	26,9 - 4,6	85
			$m_{diff} = 2,35 \text{ dt/ha}$		

Samtliga upprepningar i försöket har ej skördats, vilket begränsar försökets tillförlitlighet. Av resultaten framgår, att det erhållits skördenedsättningar mellan dikena på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet kan skördedepressionen anges som statistiskt säker. Det större avståndet har ej givit något signifikant utslag (för få upprepningar). Det förefaller som om det mindre dikesavståndet detta år skulle vara att föredraga. Något bestämt uttalande kan dock av ovan angivna skäl ej göras.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	51	57	36	27	31	42	35	52	59	76	43	58	567
Årets nederbörd	54	79	21	42	31	44	52	8	11	11	59	46	458

Lyrungs. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Martin Hansson, Lyrungs, Etelhem

Matj.: Måttligt mullhaltig sandig moränlättilera

Älv: Moig lättare moränellanlera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

8. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	39,1	100
- " - 22 m	37,3 - 1,8	95
- " - 28 m	35,5 - 3,6	91
$m_{diff} = 1,38$ dt/ha		

11. Bandförsök

Dikesavstånd 16 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	47,2	100
2	47,7 + 0,5	101
3	47,1 - 0,1	100
4	47,0 - 0,2	100
5	46,5 - 0,7	99
$m_{diff} = 0,65$ dt/ha		

Dikesavstånd 22 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	41,1	100
2	39,6 - 1,5	96
3	40,1 - 1,0	98
4	39,9 - 1,2	97
5	39,3 - 1,8	96
6	39,5 - 1,6	96
7	39,8 - 1,3	97
$m_{diff} = 0,56$ dt/ha		

Dikesavstånd 28 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	34,9	100
2	34,3 - 0,6	98
3	34,6 - 0,3	99
4	34,2 - 0,7	98
5	33,2 - 1,7	95
6	32,7 - 2,2	94
7	32,9 - 2,0	94
8	33,6 - 1,3	96
9	33,7 - 1,2	97
10	33,0 - 1,9	95
$m_{diff} = 0,87$ dt/ha		

Enligt de resultat som erhållits med den äldre försöksmetodiken har den intensivaste dräneringen givit den högsta avkastningen. Tendens till signifikant utslag föreligger.

Bandförsöket visar mindre skördenedsättningar mellan dikena på samtliga avstånd. Vid de större dikesavstånden har erhållits tendens till statistiskt säkra utslag.

Resultaten från de båda skördemetoderna är icke klart överensstämmande. Den äldre försöksmetodiken registrerar ganska betydande skördeskillnader mellan försöksleden, medan bandförsöket ger anvisningar om att dessa är ganska obetydliga och ej motsvarar skillnaderna i årskostnad för de prövade dikningarna.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd	61	51	41	29	32	33	28	30	52	75	49	54	535
Årets nederbörd	42	66	30	49	25	46	55	43	15	0	53	67	491

Lövsta, År 1955

Försöksvärd: Gotlands läns lantmannaskola, Lövsta, Gotlands Karby

Matj.: Måttligt mullhaltig sandig moränlättilera

Alv: Moig moränlättilera

Gröda: Höstrybs

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	17,3	100	1	14,8	100	1	14,8	100
2	17,3 ± 0,0	100	2	14,9 ± 0,1	101	2	14,9 ± 0,1	101
3	17,2 - 0,1	99	3	15,7 ± 0,9	106	3	15,7 ± 0,9	106
4	16,5 - 0,8	95	4	15,2 ± 0,4	103	4	15,2 ± 0,4	103
5	16,1 - 1,2	93	5	16,1 ± 1,3	109	5	16,1 ± 1,3	109
m _{diff} = 0,55 dt/ha			6	15,0 ± 0,2	101	6	15,0 ± 0,2	101
			7	15,0 ± 0,2	101	7	15,0 ± 0,2	101
			8	15,1 ± 0,3	102	8	15,1 ± 0,3	102
			9	15,3 ± 0,5	103	9	15,3 ± 0,5	103
			10	15,1 ± 0,3	102	10	15,1 ± 0,3	102
			m _{diff} = 0,80 dt/ha					

Någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikene har ej erhållits. Det synes därför ej föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt, Hela året

Medelnederbörd 59 50 37 27 27 33 28 39 53 74 47 52 526

Årets nederbörd 47 56 34 44 19 42 51 46 9 3 85 58 494

Hammarby. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Fredrik Svensson, Hammarby. Jämjöslätt

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig mo

Ålv: Svagt lerig mo

Gröda: Höstvete

Åvståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	59,0	100	1	55,4	100
2	58,0 - 1,0	98	2	55,9 + 0,5	101
3	59,6 + 0,6	101	3	53,9 - 1,5	97
4	59,7 + 0,7	101	4	52,6 - 2,8	95
5	57,4 - 1,6	97	5	55,9 + 0,5	101
$m_{diff} = 2,81$ dt/ha			6	56,5 + 1,1	102
			7	56,6 + 1,2	102
			8	56,1 + 0,7	101
			9	57,2 + 1,8	103
			10	56,0 + 0,6	101
			$m_{diff} = 2,62$ dt/ha		

Någon skördensättning mellan dikena har ej erhållits. Det synes därför ej föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: Någon skillnad mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 43 37 30 23 23 33 31 33 53 54 45 34 439

Årets nederbörd 53 69 52 55 42 13 65 24 20 14 110 30 547

Ausås, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Gunnar Persson, Ausås prästgård, Spannarp

Matj.: Mullfattig moig sand

Alv: Moig sand

Gröda: Blandsäd

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	38,1	100	1	37,9	100
2	37,5 - 0,6	98	2	36,8 - 1,1	97
3	37,6 - 0,5	99	3	36,7 - 1,2	97
4	36,8 - 1,3	97	4	35,9 - 2,0	95
5	37,6 - 0,5	99	5	35,7 - 2,2	94
$m_{diff} = 0,97$ dt/ha			6	34,1 - 3,8	90
			7	35,0 - 2,9	92
			8	34,8 - 3,1	92
			9	34,2 - 3,7	90
			10	32,8 - 5,1	87
			$m_{diff} = 0,90$ dt/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det större avståndet kan denna anges som statistiskt fullt säker. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 62 62 54 38 36 47 43 67 72 93 59 65 698

Årets nederbörd 47 144 44 34 49 18 92 36 26 62 107 60 719

Övragård, År 1955

Försöksvärd: Fru Lia Brunnström, Övragård, Skälderviken

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvele

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Avståndsförsök

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 10 m	17,4	100
" " 30 m med	" "	" "
tubulering tvärs över dikena	17,7 + 0,3	102
Stamdikning ^{x)}	14,7 - 2,7	84
$m_{diff} = 1,33$ dt/ha		

Av försöksresultaten framgår att de stamdikade områdena givit lägre skörd. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Observationer: Några olikheter i upptorkning och bärighet har ej framträtt under året.

x) Detta försöksmoment består av 0,6 ha (100 X 60 m) stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Djupförsök

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,70 m	16,8	100
" " 1,10 m	17,6 + 0,8	105
$m_{diff} = 1,52 \text{ dt/ha}$		

Den mindre skillnad i avkastning mellan försöksleden som erhållits, ligger helt inom felgränserna och får ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet har ej kunnat iakttagas.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	58	53	44	35	30	40	40	54	85	105	62	66	672
Årets nederbörd	50	96	43	33	43	22	75	25	29	62	123	50	651

Lydinge. År 1955Försöksvärd: Kapten Bror-Carl Cederström, Lydinge, Hyllinge

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

AvståndsförsökDikesavstånd 10 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,6	100
2	26,6 ~ 3,0	90
3	25,9 ~ 3,7	88

 $m_{diff} = 0,69 \text{ dt/ha}$ Dikesavstånd 20 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,5	100
2	26,6 ~ 2,9	90
3	24,8 ~ 4,7	84
4	23,9 ~ 5,6	81
5	23,2 ~ 6,3	79
6	22,4 ~ 7,1	76

 $m_{diff} = 0,66 \text{ dt/ha}$

Markanta, statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Skördedepressionen är av en sådan storleksordning i årets försök, att det mindre dikesavståndet synes vara att föredraga.

Observationer: Tidigt på våren förelåg en ganska avsevärd skillnad i upptorkning. Vid tiden för ett normalt vårbruk hade emellertid olikheterna i upptorkning mellan dikningarna i huvudsak utjämnats. Någon direkt försening av sädden förorsakade därför ej de större dikesavstånden. Efter den torra sommaren framträdde ej några skillnader i bärighet vid skörd och höstplöjning.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt, Hela året

Medelnederbörd 55 55 45 33 29 41 43 58 76 83 55 62 635

Årets nederbörd 36 104 30 27 38 21 65 28 27 72 118 73 639

Svalöv. År 1955Försöksvärd: Allmänna Svenska Utsädesbolaget, Svalöv

Matj.: Måttligt mullhaltig sandig moränlättilera

Alv: Sandig moränlättilera

Gröda: Vitsenap

AvståndsförsökDikesavstånd 14 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	8,6	100
2	8,0 ~ 0,6	93
3	7,8 ~ 0,8	91
4	7,7 ~ 0,9	90
5	7,8 ~ 0,8	91

 $m_{diff} = 0,52 \text{ dt/ha}$ Dikesavstånd 24 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	8,8	100
2	8,3 ~ 0,5	94
3	7,9 ~ 0,9	90
4	8,2 ~ 0,6	93
5	8,0 ~ 0,8	91
6	7,6 ~ 1,2	86
7	7,9 ~ 0,9	90
8	8,0 ~ 0,8	91
9	8,0 ~ 0,8	91
10	7,7 ~ 1,1	88

 $m_{diff} = 0,39 \text{ dt/ha}$

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren förelåg en ganska markant skillnad i upptorkning och bärighet. Vid tiden för ett normalt vårbruk hade emellertid olikheterna i stort sett utjämnats. Någon direkt försening av sädden förorsakade därför ej de större dikesavstånden. Efter den torra sommaren framträdde ej några skillnader i bärighet vid skörd eller höstplöjning.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt, Hela året

Medelnederbörd 65 62 55 37 35 44 47 59 77 94 59 65 699

Årets nederbörd 44 122 40 37 48 18 66 32 38 28 82 64 619

Svenstorp. År 1955Försöksvärd: Friherre Th. G. Gyllenkrok, Björnstorp

Matj.: Mullfattig sandig moränlättlera

Alv: Lättare moränmellanlera

Gröda: Vall I

AvståndsförsökDikesavstånd 16 m

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	86,9	100
2	83,9 - 3,0	97
3	82,0 - 4,9	94
4	80,3 - 6,6	92
5	82,3 - 4,6	95

 $m_{diff} = 1,18$ dt hö/haDikesavstånd 32 m

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	88,4	100
2	88,5 + 0,1	100
3	87,9 - 0,5	99
4	88,3 - 0,1	100
5	86,7 - 1,7	98
6	87,5 - 0,9	99
7	87,8 - 0,6	99
8	86,9 - 1,5	98
9	84,0 - 4,4	95
10	87,7 - 0,7	99

 $m_{diff} = 2,44$ dt hö/ha

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikosavstånden. För det mindre avståndet föreligger ett statistiskt säkert utslag. Skördedepressionerna är emellertid ej stora. Vid en jämförelse mellan de prövade dikningarna synes därför detta är det större dikesavståndet ha givit en ur avkastningssynpunkt tillräckligt god dränering.

Observationer: Vid tiden för ett normalt värbruk förelåg ingen nämnvärd skillnad i upptorkning eller bärighet mellan dikningarna.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	55	45	36	32	41	40	56	66	77	50	57	616
Årets nederbörd	49	94	30	13	52	19	74	35	58	15	96	57	592

Säbyholm. År 1955Försöksvärd: Svenska Sockerfabriksaktiebolaget, Säbyholms gård, Landskrona

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Dikesavstånd	Skörd dt/h	Rel. tal
12 m	56,8	100
" - 16 m	52,9 - 3,9	93
" - 24 m	53,5 - 3,3	94

 $m_{diff} = 1,33$ dt/ha

II. Bandförsök

Dikesavstånd 12 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	55,2	100
2	54,8 - 0,4	99
3	55,1 - 0,1	100

$m_{diff} = 0,71$ dt/ha

Dikesavstånd 16 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	54,1	100
2	53,2 - 0,9	98
3	53,0 - 1,1	98
4	52,1 - 2,0	96

$m_{diff} = 1,37$ dt/ha

Dikesavstånd 24 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	54,1	100
2	53,5 - 0,6	99
3	52,6 - 1,5	97
4	53,6 - 0,5	99
5	52,6 - 1,5	97
6	52,1 - 2,0	96

$m_{diff} = 1,43$ dt/ha

Enligt de resultat som erhållits med den äldre försöksmetodiken, har det minsta dikesavståndet givit den högsta avkastningen. Skördenedsättningen för de båda längre avstånden är statistiskt säker.

Bandförsöket uppvisar emellertid ej nämnvärda skördenedsättningar mellan dikena på något av dikesavstånden. Resultaten från de båda skördemetoderna är därför ej helt överensstämmande. Den äldre försöksmetodiken registrerar ganska betydande skördeskillnader mellan försöksleden, medan bandförsöket ger anvisningar om att dessa skulle vara obetydliga och ej motsvarar skillnaden i årskostnad för de olika dikningarna.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Diupförsök

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena,

Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal
0,8 m	54,3	100
1,2 m	57,1 + 2,8	105

$m_{diff} = 2,51$ dt/ha

Det större dikesdjupet har givit något högre skörd. Det erhållna utslaget ligger emellertid helt inom felgränserna och kan därför ej tillmätas större betydelse.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej konstaterats.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd	47	47	35	28	23	37	38	52	62	82	48	48	547
Årets nederbörd	44	75	18	20	49	20	59	23	30	15	66	62	481

Bro, År 1955

Försöksvärd: Bröderna Hansson, Bro, Skredsvik

Matj.: Något mullhaltig moig lättlera

Älv: Lättare mellanlera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	25.0	100	1	24.3	100
2	23.3 ~ 1.7	93	2	22.3 ~ 2.0	92
3	22.4 ~ 2.6	90	3	22.0 ~ 2.3	91
4	22.2 ~ 2.8	89	4	22.6 ~ 1.7	93
5	21.8 ~ 3.2	87	5	21.9 ~ 2.4	90
			6	21.6 ~ 2.7	89
			7	21.5 ~ 2.8	89
			8	21.5 ~ 2.8	89
			9	21.2 ~ 3.1	87
			10	20.5 ~ 3.8	84
$m_{diff} = 0.88 \text{ dt/ha}$			$m_{diff} = 0.55 \text{ dt/ha}$		

Det föreligger statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 86 76 68 49 48 46 52 57 69 99 73 100 823

Årets nederbörd 122 84 54 27 12 36 117 16 17 17 90 85 677

Ledum, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Gunnar Magnusson, Ledum, Rabbalshede

Matj.: Mullrik lättare mellanlera

Älv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	19.9	100	1	17.7	100
2	18.3 ~ 1.6	92	2	15.2 ~ 2.5	86
3	16.8 ~ 3.1	84	3	14.3 ~ 3.4	81
4	15.4 ~ 4.5	77	4	13.0 ~ 4.7	73
5	14.8 ~ 5.1	74	5	11.9 ~ 5.8	67
			6	11.8 ~ 5.9	67
			7	12.0 ~ 5.7	68
			8	11.8 ~ 5.9	67
			9	11.6 ~ 6.1	66
			10	11.1 ~ 6.6	63
$m_{diff} = 0.75 \text{ dt/ha}$			$m_{diff} = 0.56 \text{ dt/ha}$		

Markanta statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Med de utslag som framkommit i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: De större dikesavstånden visade under våren en sämre upptorkning, vilket medförde en försening av sådden med ett par dagar. Några anmärkningar mot bärigheten i samband med skörd och höstplöjning har efter den torra sommaren ej kunnat göras.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 65 60 50 34 40 40 47 52 60 98 58 76 680

Årets nederbörd 150 92 63 21 8 47 98 34 28 54 87 108 790

Tingvalls egendom, År 1955

Försöksvärd: Göteborgs- och Bohus läns Hushållningssällskap

Matj.: Måttligt mullhaltig moig lättlera

Alv: Lättare mellanlera

Gröda: Höstvete

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	30,2	100	1	31,9	100			
2	23,4 ~ 6,8	78	2	26,0 ~ 5,9	82			
3	18,8 ~ 11,4	62	3	19,7 ~ 12,2	62			
4	18,1 ~ 12,1	60	4	17,9 ~ 14,0	56			
5	18,1 ~ 12,1	60	5	17,2 ~ 14,7	54			
$m_{diff} = 1,63$ dt/ha			6	16,7 ~ 15,2	52			
			7	15,9 ~ 16,0	50			
			$m_{diff} = 1,93$ dt/ha					

Det föreligger en synnerligen märkligt, statistiskt fullt säker skördenedsättning mellan dikena på båda dikesavstånden. Skördedepressionen är av en sådan storleksordning i årets försök, att ett dikesavstånd på under 10 meter hade varit lönande.

Observationer: Den rikliga nederbörden under hösten 1954 medförde, att sådden blev sent utförd. Vetet fick därför en dålig start. Vårperioden medförde påfrestningar. Särskilt april månads väderlek med stor skillnad i dag- och natttemperatur satte tillbaka beståndet. Skador genom uppfrysning och isbränna uppkom.

Några mera markerade skillnader i upptorkning vid tiden för vårbruket kunde ej konstateras. Bärigheten i samband med skörd och höstplöjning har efter sommarens torra väderlek varit god.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 65 60 50 34 40 40 47 52 60 98 58 76 680

Årets nederbörd 150 92 63 21 8 47 98 34 38 54 87 108 790

Assmundstorp. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Åke Hagaeus, Assmundstorp, Brälanda

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	8,5	100	1	8,1	100
2	8,5 ± 0,0	100	2	7,4 - 0,7	91
3	8,1 - 0,4	95	3	7,7 - 0,4	95
4	7,4 - 1,1	87	4	8,1 ± 0,0	100
5	7,0 - 1,5	82	5	8,1 ± 0,0	100
$m_{diff} = 0,39 \text{ dt/ha}$			6	8,0 - 0,1	99
			7	8,6 + 0,5	106
			8	9,1 + 1,0	112
			9	8,7 + 0,6	107
			10	8,5 + 0,4	105
			$m_{diff} = 0,56 \text{ dt/ha}$		

På grund av den ogynnsamma väderleken med låg nederbörd under den viktigaste växtperioden har grödan blivit svag. Någon nämnvärd skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden har ej erhållits.

Observationer: Vid utspridning av handelsgödsel tidigt på våren var upptorkning och bärighet sämre på det större dikesavståndet. Även vid ytharvningen var det en märkbar skillnad i upptorkning. När bearbetningen för sådd utfördes ca en vecka senare hade emellertid olikheterna utjämnats. Någon försening av sådden förorsakade därför ej det större dikesavståndet.

Bärigheten har efter den torra sommaren varit god.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt, Hela året

Medelnederbörd 64 44 40 26 30 40 47 54 58 84 54 73 614

Årets nederbörd 114 55 30 23 10 29 81 15 13 28 70 73 541

Forstena. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Nils Dahlgren, Forstena, Vargön

Matj.: Mullrik styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstraps

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Dikesavstånd	Skörd dt/ha	Rel. tal
16 m	24,9	100
- " - 24 m	23,0 - 1,9	92
- " - 32 m	21,5 - 3,4	86
$m_{diff} = 1,00 \text{ dt/ha}$		

11. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	24,7	100	1	23,9	100
2	22,2 - 2,5	90	2	22,5 - 1,4	94
3	21,3 - 3,4	86	3	21,0 - 2,9	88
4	20,4 - 4,3	83	4	19,8 - 4,1	83
5	19,7 - 5,0	80	5	18,5 - 5,4	77
$m_{diff} = 0,35$ dt/ha			6	18,0 - 5,9	75
			7	17,7 - 6,2	74
			8	17,3 - 6,6	72
			9	17,0 - 6,9	71
			10	16,9 - 7,0	71
			$m_{diff} = 0,76$ dt/ha		

De resultat som erhållits med den äldre försöksmetodiken visar en fallande avkastning för ökat dikesavstånd. Utslagen är statistiskt säkra.

Bandförsöket har givit markanta, statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena. Utslagen är av en sådan storleksordning, att ett dikesavstånd på ned till 10 meter detta år hade varit lönande.

Observationer: Vid höstheckning av rapsen den 25/4 var upptorkningen betydligt sämre vid de stora dikesavstånden. Under tiden den 28/4 - 29/5 föll sammanlagt 107 mm regn. Rapsen led därvid skada av det stora vattenöverskottet. Särskilt var detta fallet i mittområdena mellan dikena.

Bärigheten vid skörd och höstplöjning var efter den torra sommaren god.

Djupförsök

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal
0,7 m	22,9	100
- " - 1,0 m	22,6 - 0,3	99
$m_{diff} = 1,27$ dt/ha		

Dikesdjupet synes detta år ej ha påverkat avkastningen. Det mindre utslag som erhållits ligger helt inom felgränserna.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet har ej kunnat iakttagas.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	73	62	57	42	38	47	47	58	68	100	69	83	744
Årets nederbörd	114	61	40	30	15	36	96	22	12	29	97	73	625

Skerrud, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Karl Erik Falk, Skerrud, Åsteboberg

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårrens

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell nr 1 är 1,2 m. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 m vid parcell nr 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavstånd 15 m

Parc. nr	Dikesdjup m.	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	8,0	100
2		7,5 - 0,5	94
3		7,7 - 0,3	96
4		7,7 - 0,3	96
5		8,0 ± 0,0	100
6		7,2 - 0,8	90
7		7,3 - 0,7	91
8	0,5	7,5 - 0,5	94

$m_{diff} = 0,44 \text{ dt/ha}$

Den sena våren och torra sommaren har givit ett svagt och ojämnt bestånd. Detta nedsätter försökets tillförlitlighet. Mågot samband mellan dikesdjupet och avkastningens storlek kan ej spåras i skörderesultaten.

Observationer: Under den regniga våren har upptorkning och bärighet varit något bättre vid större dikesdjup. Några skillnader i samband med vårbrukets utförande kunde emellertid ej märkas. Bärigheten vid skörd och höstplöjning har efter den torra sommaren varit god.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	64	44	40	26	30	40	47	54	58	84	54	73	614
Årets nederbörd	114	55	30	23	10	29	81	15	13	28	70	73	541

Djupedal. År 1955

Försöksvärd: Arrendator Erik Larsson, Tyskagården, Lovene

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig grovmo

Alv: Lerig grovmo

Gröda: Havre

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1.2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0.5 meter vid parcell 8. I försöket ingår fyra uppropningar. Dikesavstånd 13 m.

Parc. nr	Dikesdjup m.	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1.2	24.1	100
2		24.5 + 0.4	102
3		23.7 - 0.4	98
4		23.2 - 0.9	96
5		22.3 - 1.8	93
6		22.1 - 2.0	92
7		21.8 - 2.3	91
8	0.5	21.4 - 2.7	89

 $m_{diff} = 0.95 \text{ dt/ha}$

Det större dikesdjupet synes ha givit högre skörd. Statistiskt säkert utslag föreligger. Skillnaden i avkastning är av en sådan storleksordning, att den djupare dräneringen detta år hade varit lönsam.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet mellan områden dikade med olika dikesdjup har ej framträtt.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	37	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	553
Årets nederbörd	88	51	17	17	8	25	45	11	19	77	45	74	477

Frugården. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Oskar Johansson, Frugården, Tengene

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvet

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	30.2	100	1	30.8	100
2	28.5 - 1.7	94	2	28.8 - 2.0	94
3	27.2 - 3.0	90	3	25.3 - 5.5	82
4	28.0 - 2.2	93	4	23.2 - 7.6	75
5	25.5 - 4.7	84	5	22.4 - 8.4	73
			6	19.4 - 11.4	63
			7	17.5 - 13.3	57
			8	17.3 - 13.5	56
			9	17.1 - 13.7	56
			10	15.6 - 15.2	51

 $m_{diff} = 2.15 \text{ dt/ha}$ $m_{diff} = 1.33 \text{ dt/ha}$

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det större avståndet är skördedepressionen synnerligen markant och statistiskt fullt säker. Med de utslag som erhållits i årets försök är det mindre dikesavståndet avgjort att föredraga.

Observationer: Upptorkning och bärighet var under våren sämre vid det större dikesavståndet. Efter den torra sommaren märktes inga skillnader i bärighet i samband med skörd och höstplöjning.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	50	38	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	593
Årets nederbörd	99	54	28	16	12	32	65	17	12	40	50	81	506

Gammelstorp. År 1955

Försöksvärd: Agronom Sven Axelsson, Gammelstorps säteri, Skövde

Matj.: Måttligt multhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök inom ett förhållandevis plant område (marklutning mindre än 15:1000).

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena,

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 10 m	23,2	100
- " - 16 m	19,5 - 3,7	84
- " - 24 m	14,8 - 8,4	64
- " - 48 m x)	9,3 - 13,9	40
$m_{diff} = 2,37$ dt/ha		

II. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 10 m</u>			<u>Dikesavstånd 16 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,4	100	1	29,1	100
2	15,7 - 13,7	53	2	18,8 - 10,3	65
3	13,7 - 15,7	47	3	12,4 - 16,7	43
$m_{diff} = 1,37$ dt/ha			4	12,5 - 16,6	43
			5	12,0 - 17,1	41
			$m_{diff} = 2,73$ dt/ha		

<u>Dikesavstånd 24 m</u>			<u>Dikesavstånd 48 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	22,6	100	1	27,4	100
2	17,1 - 5,5	76	2	17,9 - 9,5	65
3	12,1 - 10,5	54	3	10,6 - 16,8	39
4	10,8 - 11,8	48	4	8,1 - 19,3	30
5	9,1 - 13,5	40	5	7,5 - 19,9	27
6	8,1 - 14,5	36	6	7,5 - 19,9	27
7	8,4 - 14,2	37	7	6,7 - 20,7	25
$m_{diff} = 2,00$ dt/ha			8	5,5 - 21,9	20
			9	7,1 - 20,3	26
			10	7,3 - 20,1	27
			11	7,5 - 19,9	27
			12	7,5 - 19,9	27
			13	8,0 - 19,4	29
			14	6,8 - 20,6	25
			15	6,1 - 21,3	22
			$m_{diff} = 1,74$ dt/ha		

Resultaten enligt den äldre försöksmetodiken visar en med ökat dikesavstånd starkt fallande avkastning. Utslagen kan anges som statistiskt fullt säkra.

Bandförsöket har givit synnerligen märkanta, statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena. Skörde-depressionerna är av en sådan storleksordning att ett dikesavstånd på betydligt under 10 meter detta år varit lönande.

Observationer: Vårperioden medförde stora skador på grödan. Vetet frös upp i områdena mitt mellan dikena. De utslag som erhöles i försöket är alltså orsakade av uppfrysning. Upptorkning och bärighet var under våren sämre på det största dikesavståndet. Mellan de övriga avstånden förelåg endast mindre skillnader. Bärigheten vid skörd och höstplöjning har efter den torra sommaren varit god. Några skillnader mellan de olika dikningarna har ej framträtt.

x) Parcellerna är ej placerade så att de anger medelskörden för dikesavståndet i fråga. De är uttagna på en sträcka av 24 meter i mittområdet mellan dikena,

Avståndsförsök inom område med stark marklutning (ca 40:1000)

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 16 m	28,7	100	
Stamdikning x)	14,3 - 14,4	50	$m_{diff} = 4.85 \text{ dt/ha}$

De stamdikade områdena har givit en betydligt lägre skörd. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

II. Bandförsök (Marklutning ca 60: 1000)

Dikesavstånd 16 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	36,0	100
2	33,1 - 2,9	92
3	34,2 - 1,8	95
4	32,9 - 3,1	91
5	35,0 - 1,0	97

$m_{diff} = 2.46 \text{ dt/ha}$

En mindre skördenedsättning mellan dikena har erhållits. Utslaget är dock ej statistiskt säkert. Resultaten enligt detta försök skall jämföras med 16 metersavståndet inom det plana området. Skillnaden i skördedeppressionens storlek mellan dikena och därmed uppfrysningens omfattning är mycket påtaglig. Försöken ligger på samma fält och jordarten är i huvudsak densamma. Den framkomna skillnaden i uppfrysning får tillskrivas olikheter i vattenförhållandena i markens ytskikt. Bandförsöket är uttaget på en sydsluttning med dels en bättre ytavrinning och dels snabbare solupplorkning än inom det plana området.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	52	54	44	33	37	47	43	63	70	94	57	67	661
Årets nederbörd	70	60	20	35	21	46	55	9	14	16	65	94	505

x) Detta försöksmoment består av ca 0,5 ha stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Statens försöksgård, Lanna. År 1955

Matj.: Måttligt mullhaltig styv mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Djupförsök I

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,6 meter vid parcell 8. I försöket ingår 3 upprepningar. Dikesavstånd 22 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	34,2	100
2		33,7 - 0,5	99
3		33,4 - 0,8	98
4		33,3 - 0,9	97
5		34,4 + 0,2	101
6		34,9 + 0,7	102
7		35,1 + 0,9	103
8	0,6	34,9 + 0,7	102

$m_{diff} = 1,24$ dt/ha

Av försöksresultaten framgår, att dikesdjupet detta år ej synes ha påverkat avkastningen.

Observationer: På tidigt stadium under våren var upptorkningen något bättre vid större dikesdjup.

Djupförsök II

Försöket har trädats under 1955.

Kombinerat diknings- och sätidsförsök I

Gröda: Ärtor

På grund av den sena våren kunde olika sätider ej tillämpas. Hela försöket såddes därför på en gång den 18-21 maj. Försöket har i år bearbetats som ett rent avståndsförsök.

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodik med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Dikesavstånd	Skörd dt/ha	Rel. tal	
16 m	14,6	100	$m_{diff} = 1,70$ dt/ha
" " 32 m	14,1 - 0,5	97	
Dikesavstånd 16 m	14,5	100	$m_{diff} = 3,34$ dt/ha
Stamdikning ^{x)}	5,4 - 9,1	37	

Den mindre skillnad i avkastning som erhållits mellan dikesavstånden 16 och 32 meter ligger helt inom felgränserna. Stamdikningen har däremot jämfört med 16 meters dikesavstånd givit en mycket kraftig, statistiskt säker skördenedsättning.

Observationer: På tidigt stadium under våren visade det stamdikade försöksledet en klart sämre upptorkning. Efter ca 14 dagars uppehållsväder i senare hälften av april hade skillnaderna utjämnats, och hela försöket var likformigt upptorkat. Det nästan dagliga regnandet från de sista dagarna i april under mer än 3 veckors tid omöjliggjorde emellertid sedan sådden. Den påbörjades först den 18 maj och fullföljdes den 21 maj efter 11 mm nederbörd under mellandagarna. Upptorkningen och bärigheten på 16 och 32 meters dikningarna var någorlunda god. På de stamdikade områdena var såväl upptorkning som bärighet ej tillfredsställande. Traktorn lämnade spår efter sig.

Vid besiktning av grödan under växttiden kunde man konstatera, att ärtorna på det stamdikade försöksledet helt gått ut inom ganska stora områden av de lägre belägna delarna av fältet såsom i slutfärorne och deras omgivning.

x) Detta försöksmoment består av 80 x 80 meter (0,6 ha) stora områden avgränsade av dräneringsledningarna men för övrigt odikade.

Endast på tegryggarna fanns det sålunda ett ärtbestånd. Den kraftiga skördenedsättningen på det stamdikade försöksledet får nog till huvudsaklig del sägas vara orsakad av att marken här ej var tillräckligt upptorkad för sådd. Trots den sena tidpunkten hade därför en uppdelning i olika såtider varit motiverad.

Några olikheter i bärighet vid skörd och höstplöjning har efter den torra sommaren ej kunnat iakttagas.

Kombinerat diknings- och såtidförsök II

Gröda: Vall I

Under den tid försöket ligger i vall bortfaller momentet med olika såtider. Försöket skördas och bearbetas såsom ett rent avståndsförsök.

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 16 m	48,5	100	m diff = 0,68 dt hö/ha
" " - 32 m	45,9 = 2,6	95	
Dikesavstånd 16 m	46,9	100	m diff = 1,54 dt hö/ha
Stamdikning x)	28,9 = 18,0	62	

Såsom framgår av skörderesultaten har 32 meters avståndet givit något lägre skörd än 16 meters avståndet. Utslaget är statistiskt säkert. Det stamdikade försöksledet uppvisar en synnerligen kraftig, statistiskt fullt säker skördenedsättning jämfört med 16 meters dikningen.

Observationer: Hösten 1954 var insådden jämn och vacker över hela försöket. Klöverbeståndet har emellertid under vintern och våren uttunnats i betydande grad främst genom uppfrysning i mittområdena mellan dikena. Detta har orsakat den lägre avkastning som erhöles på de större dikesavstånden.

På tidigt stadium under våren visade det stamdikade försöksledet en sämre upptorkning än 16 och 32 meters avstånden. I slutet av april hade skillnaderna utjämnats och hela försöket var väl upptorkat. Några olikheter i bärighet har efter den torra sommaren ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	37	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	553
Årets nederbörd	88	51	17	17	8	25	45	11	19	77	45	74	477

x) Detta försöksmoment består av 80 x 80 meter (0,6 ha) stora områden avgränsade av dräneringsledningarna men för övrigt odikade.

Maggegården. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Allan Andersson, Maggegården, Jungssköla

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Avståndsförsök

Försöken utlagda på en vanlig täckdikning. De omfattar därför endast ett dikesavstånd.

Försök I

Gröda: Vall II

Dikesavstånd 20 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/hö/ha	Rel. tal
1	34,7	100
2	34,7 ± 0,0	100
3	34,8 + 0,1	100
4	34,6 - 0,1	100
5	33,9 - 0,8	98

$m_{diff} = 1,30$ dt hö/ha

Någon nämnvärdsförändring mellan dikena har ej erhållits. Ett något större dikesavstånd torde därför under detta år ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Vallbeståndet bestod till övervägande del av timotej. Någon skillnad i beståndets sammansättning på olika avstånd från dikena kunde ej konstateras.

Försök II

Gröda: Höstvete

Dikesavstånd 20 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,9	100
2	20,5 - 3,4	86
3	17,9 - 6,0	75
4	15,1 - 8,8	63
5	14,9 - 9,0	62

$m_{diff} = 1,39$ dt/ha

En statistiskt fullt säker skördnedsättning mellan dikena har erhållits. Skördedepressionen är så kraftig, att ett dikesavstånd på 10 - 12 meter detta år hade betalat sig.

Observationer: Det är till huvudsaklig del ytvattensskador, som givit upphov till skördnedsättningarna mellan dikena.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 41 37 31 22 24 37 39 59 67 88 51 57 553

Årets nederbörd 88 51 17 17 8 25 45 11 19 77 45 74 477

Ryholm, År 1955

Försöksvärd: Agronom Stig Jansson, Ryholms gods, Moholm

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Försöket utlagt på en vanlig täckdikning. Det omfattar därför endast ett dikesavstånd.

Dikesavstånd 40 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	33,0	100
2	34,8 + 1,8	106
3	33,6 + 0,6	102
4	33,0 + 0,0	100
5	33,1 + 0,1	100
6	33,4 + 0,4	101
7	31,5 - 1,5	96
8	34,4 + 1,4	104
9	39,1 + 6,1	119
10	37,1 + 4,1	112

$m_{diff} = 3,51$ dt/ha

På grund av skador i vallen har två upprepningar i försöket måst slopas. Även inom den del av försöket, som skördats, har vallbeståndet varit ojämnt, vilket bl.a. kommit till uttryck i ett stort försöksfel.

Några skördenedsättningar mellan dikena synes ej ha erhållits.

Observationer: Vallbeståndet utgjordes av ren timolej. Någon skillnad i beståndets sammansättning på olika avstånd från dikena kunde ej konstateras.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt, Hela året

Medelnederbörd 42 39 33 22 27 38 41 59 71 81 47 54 554

Årets nederbörd 69 59 15 23 12 37 65 27 7 33 65 102 514

Stensfält, År 1955

Försöksvärd: Bröderna Eliasson, Stensfält, Moholm

Matj.: Mätligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 14 m

Dikesavstånd 28 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,3	100	1	32,7	100
2	29,6 - 1,7	95	2	31,4 - 1,3	96
3	29,5 - 1,8	94	3	30,5 - 2,2	93
4	28,3 - 3,0	90	4	29,8 - 2,9	91
5	28,4 - 2,9	91	5	28,7 - 4,0	88
			6	29,3 - 3,4	90
			7	29,0 - 3,7	89
			8	29,7 - 3,0	91
			9	30,2 - 2,5	92
			10	30,2 - 2,5	92

$m_{diff} = 0,57$ dt/ha

$m_{diff} = 0,72$ dt/ha

Mindre, statistiskt fullt säkra skördenedsättningar har erhållits på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några olikheter mellan dikningarna ifråga om upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd	42	39	39	22	27	38	41	59	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	74	59	17	22	13	33	59	36	14	25	61	101	514

Stommen. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Anders Palmstedt, Stommen, Lovene

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	14,7	100	1	14,9	100
2	13,5 - 1,2	92	2	13,2 - 1,7	89
3	13,3 - 1,4	91	3	12,8 - 2,1	86
4	13,1 - 1,6	89	4	12,9 - 2,0	87
5	12,8 - 1,9	87	5	13,0 - 1,9	87
			6	13,2 - 1,7	89
			7	13,4 - 1,5	90
			8	13,0 - 1,9	87
			9	13,3 - 1,6	89
			10	12,4 - 2,5	83

$m_{diff} = 0,48$ dt/ha

$m_{diff} = 0,99$ dt/ha

Mindre, statistiskt fullt säkra skördenedsättningar har erhållits på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några olikheter mellan dikningarna ifråga om upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd	41	37	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	553
Årets nederbörd	102	45	16	17	13	29	50	9	8	17	47	78	431

Sötåsen. År 1955

Försöksvärd: Skaraborgs läns landsting, Sötåsens egendom, Töreboda

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall I

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	19,3	100	1	18,5	100
2	18,7 - 0,6	97	2	18,3 - 0,2	99
3	17,8 - 1,5	92	3	17,5 - 1,0	95
4	17,3 - 2,0	90	4	16,1 - 2,4	87
5	16,8 - 2,5	87	5	15,5 - 3,0	84
			6	14,1 - 4,4	76
			7	13,7 - 4,8	74
			8	13,7 - 4,8	74
			9	12,0 - 6,5	65
			10	10,9 - 7,6	59

$m_{diff} = 0,94$ dt hö/ha

$m_{diff} = 1,34$ dt hö/ha

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet föreligger tendens till ett statistiskt säkert utslag. Det större uppvisar en statistiskt fullt säker skördedepression. Med de utslag, som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Vallen har som synes, givit en svag avkastning. Vid skörden av skyddssåden hösten 1954 blev marken mera sönderkörd i områdena mitt mellan dikena, vilket torde ha medverkat till de skördenedsättningar, som erhållits i årets försök.

Observationer: Vid vältning av vallen den 27 april kunde man konstatera en märkbart sämre upptorkning på det större dikesavståndet. Vid tiden för vårbruket hade emellertid olikheterna i huvudsak utjämnats.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	38	41	58	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	76	63	26	26	13	35	42	20	12	36	44	89	482

Tyskagården. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Ernst Häggren, Tyskagården, Sk. Åsaka, Skara

Matj.: Mätligt mullhaltigt lerig grovmo

Älv: Lerig grovmo

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	22,7	100	1	27,0	100	1	27,0	100
2	21,0 - 1,7	93	2	28,9 + 1,9	107	2	28,9 + 1,9	107
3	21,2 - 1,5	93	3	29,2 + 2,2	108	3	29,2 + 2,2	108
4	21,6 - 1,1	95	4	30,2 + 3,2	112	4	30,2 + 3,2	112
5	21,9 - 0,8	97	5	30,5 + 3,5	113	5	30,5 + 3,5	113
$m_{diff} = 1.02 \text{ dt/ha}$			6	30,9 + 3,9	114	6	30,9 + 3,9	114
			7	30,5 + 3,5	113	7	30,5 + 3,5	113
			8	31,0 + 4,0	115	8	31,0 + 4,0	115
			9	30,6 + 3,6	113	9	30,6 + 3,6	113
			10	30,4 + 3,4	113	10	30,4 + 3,4	113
			$m_{diff} = 0.66 \text{ dt/ha}$					

På 18 meters avståndet har det erhållits en mindre skördenedsättning mellan dikena, vilken dock ej kan anges som säker. Det större avståndet uppvisar en skördedepression invid dikena. Detta skulle alltså kunna tyda på en viss negativ verkan av dikningen. Resultaten av 18 meters avståndet ger emellertid ej stöd för att så skulle vara fallet. Man får därför nöja sig med att konstatera, att det större dikesavståndet detta år givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren visade det större dikesavståndet en sämre upptorkning. Vid tiden för vårbrukets början hade skillnaderna utjämnats. Några olikheter i bärighet vid skörd och höstplöjning har efter den torra sommaren ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	44	41	35	24	27	40	41	61	69	84	54	61	581
Årets nederbörd	97	53	24	28	14	31	70	18	42	45	45	82	514

Vrå Nolgården. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Thorsten Jonsson, Vrån Nolgården, Moholm

Matj.: Måttligt mullhaltig mycket styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvet

Avstånds- och djupförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna utlagda tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	47,4	100
" " 16 m	39,4 - 8,0	83
" " 24 m	37,6 - 9,8	79
Dikesdjup 0,7 m	42,0	100
" " 1,0 m	40,9 - 1,1	97

$m_{diff} = 2,88$ dt/ha

Det minsta dikesavståndet har givit den högsta avkastningen. Skördenedsättningen för de båda större dikesavstånden är betydande och statistiskt fullt säker.

Skillnaden i avkastning mellan olika dikesdjup ligger helt inom felgränserna och får ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Den nederbördsrika hösten 1954 medförde skador på veiet genom vattenöversättning och ytvatten i slutfäror och lägre belägna delar av fältet. Veiet blev mera tillbakasett inom områden dikade med större dikesavstånd. Några skador genom uppfrysning har ej kunnat iakttagas.

De större dikesavstånden visade under våren mindre eftersläpningar ifråga om upptorkning. Några olikheter i bärighet har efter den torra sommaren ej framträtt.

Stamdikningsförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna utlagda tvärs över dikena.

Gröda: Vall I	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 15 m	36,4	100
Stamdikning x)	36,0 - 0,4	99

$m_{diff} = 3,14$ dt hö/ha

Den mindre skördenedsättning, som erhållits för det stamdikade försöksledet, ligger helt inom felgränserna och får ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Under vårperioden visade de stamdikade områdena en betydligt senre upptorkning. Några skillnader i bärighet under höstperioden har ej framträtt.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	39	41	59	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	76	63	26	26	13	35	42	20	12	36	44	89	482

x) Detta försöksmoment består av 120 x 50 meter stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Värsås prästgård, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Henrik Carlsson, Värsås prästgård, Värsås

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 1

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 14 m</u>			<u>Dikesavstånd 28 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	36,3	100	1	37,6	100
2	35,0 ~ 1,3	96	2	36,7 ~ 0,9	98
3	34,0 ~ 2,3	94	3	36,7 ~ 0,9	98
4	32,0 ~ 4,3	88	4	34,9 ~ 2,7	93
5	30,7 ~ 5,6	85	5	33,1 ~ 4,5	88
$m_{diff} = 0,69$ dt hö/ha			6	32,5 ~ 5,1	86
			7	31,2 ~ 6,4	83
			8	31,4 ~ 6,2	84
			9	30,1 ~ 7,5	80
			10	29,9 ~ 7,7	80
			$m_{diff} = 1,14$ dt hö/ha		

Statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan diken har erhållits på båda dikesavstånden. Med de utslag som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Skördenedsättningarna mellan diken är orsakade av att klövern där frusit upp i större utsträckning än i dikenas omedelbara närhet.

Några skillnader i upptorkning eller bärighet har ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	54	44	33	37	47	43	63	70	94	57	67	661
Årets nederbörd	70	60	20	35	21	46	55	9	14	16	65	94	505

Apertin, År 1955

Försöksvärd: Direktör Åke Wiberg, Apertins egendom, Kil

Matj.: Något mullhaltig mjällig lättlera

Alv: Lättare mellanlera

Gröda: Vall I

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	26,6	100	1	23,2	100
2	27,4 + 0,8	103	2	22,3 - 0,9	96
3	27,0 + 0,4	102	3	23,3 + 0,1	100
4	27,4 + 0,8	103	4	22,3 - 0,9	96
5	28,8 + 2,2	108	5	21,5 - 1,7	93
			6	19,8 - 3,4	85
			7	19,9 - 3,3	86
			8	20,4 - 2,8	88
			9	19,2 - 4,0	83
			10	18,3 - 4,9	79

 $m_{diff} = 1.33$ dt hö/ha $m_{diff} = 1.33$ dt hö/ha

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits på det mindre diksavståndet. Däremot föreligger en skördedepression på det större avståndet, som kan anses som statistiskt säkert. Den något högre avkastning, som det mindre diksavståndet synes ha givit, torde dock ej motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större diksavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Vallbeståndet bestod till övervägande del av klöver. Någon skillnad i beståndets sammansättning på olika avstånd från dikena kunde ej iakttagas. Den skördedepression, som erhållits på det större diksavståndet, kan delvis vara förorsakad av de skador i vallen, som uppkom vid skörden av skyddssåden under den våta hösten 1954.

Observationer: Några olikheter i upptorkning under våren har ej framträtt. Ej heller har efter den torra sommaren några skillnader i bärighet kunnat iakttagas.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	61	48	36	41	43	56	61	77	96	64	73	715
Årets nederbörd	135	84	38	33	11	33	87	27	26	49	69	79	671

Kvarntorp, År 1955

Försöksvärd: AB Mölnbacka Trysil Lantbruksförvaltning, Mölnbacka

Matj.: Mätligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 27 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,2	100	1	28,8	100
2	27,3 - 1,9	94	2	29,2 + 0,4	101
3	27,5 - 1,7	94	3	28,3 - 0,5	98
4	26,4 - 2,8	90	4	27,7 - 1,1	96
5	26,7 - 2,5	91	5	27,2 - 1,6	94
			6	26,4 - 2,4	92
			7	26,5 - 2,3	92

 $m_{diff} = 0.57$ dt/ha $m_{diff} = 1.06$ dt/ha

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda diksavstånden. För det mindre avståndet är utslaget statistiskt fullt säkert. Det större avståndet uppvisar tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre diksavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	48	46	39	27	30	32	44	51	67	84	56	61	585
Årets nederbörd	95	64	43	20	5	32	75	30	36	42	52	50	544

Lindesnär. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Anders Eriksson, Lindesnär, Fagerås

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällig finmo

Alv: Mjällig finmo

Gröda: Blendsäd

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	11,1	100	1	9,6	100	1	9,6	100
2	9,3 - 1,8	84	2	8,5 - 1,1	89	2	8,5 - 1,1	89
3	9,4 - 1,7	85	3	8,5 - 1,1	89	3	8,5 - 1,1	89
4	8,7 - 2,4	78	4	8,4 - 1,2	88	4	8,4 - 1,2	88
5	8,5 - 2,6	77	5	8,4 - 1,2	88	5	8,4 - 1,2	88
$m_{diff} = 0,46 \text{ dt/ha}$			6	8,5 - 1,1	89	6	8,5 - 1,1	89
			7	8,6 - 1,0	90	7	8,6 - 1,0	90
			8	8,6 - 1,0	90	8	8,6 - 1,0	90
			9	8,3 - 1,3	87	9	8,3 - 1,3	87
			10	8,3 - 1,3	87	10	8,3 - 1,3	87
			$m_{diff} = 0,26 \text{ dt/ha}$					

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet föreligger ett statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Någon skillnad i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 59 61 48 36 41 43 56 61 77 96 64 73 715

Årets nederbörd 135 84 38 33 11 33 87 27 26 49 69 79 671

Norenberg. År 1955

Försöksvärd: Värmlands-Stuteriet Norenberg, Geijersdal

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	34,4	100	1	36,0	100	1	36,0	100
2	34,5 ± 0,1	100	2	35,2 - 0,8	98	2	35,2 - 0,8	98
3	34,4 ± 0,0	100	3	34,3 - 1,7	95	3	34,3 - 1,7	95
4	33,9 - 0,5	99	4	34,8 - 1,2	97	4	34,8 - 1,2	97
5	33,4 - 1,0	97	5	33,7 - 2,3	94	5	33,7 - 2,3	94
$m_{diff} = 0,65 \text{ dt/ha}$			6	33,1 - 2,9	92	6	33,1 - 2,9	92
			7	32,9 - 3,1	91	7	32,9 - 3,1	91
			8	33,3 - 2,7	93	8	33,3 - 2,7	93
			9	33,0 - 3,0	92	9	33,0 - 3,0	92
			10	33,5 - 2,5	93	10	33,5 - 2,5	93
			$m_{diff} = 0,82 \text{ dt/ha}$					

En mindre skördenedsättning mellan dikena har erhållits på det större dikesavståndet. Utslaget är statistiskt säkert. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, motsvarar emellertid endast skillnaden i årskostnad för de prövade dikningarna.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 60 63 50 36 45 38 53 64 75 100 70 72 726

Årets nederbörd 113 113 53 26 9 38 87 28 23 38 95 63 686

Uddeholm. År 1955

Försöksvärd: Uddeholms Aktiebolag, Uddeholm

Matj.: Mätligt mullhaltig mjällera

Alv: Mjällera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 18 m	19,5	100
- " - 24 m	19,6 + 0,1	101
- " - 30 m	20,5 + 1,0	105
- " - 60 m	18,7 - 0,8	96

 $m_{diff} = 1,91$ dt/ha

II. Bändförsök

Dikesavstånd 18 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,8	100
2	23,5 - 0,3	99
3	23,8 ± 0,0	100
4	22,6 - 1,2	95
5	22,4 - 1,4	94

 $m_{diff} = 0,72$ dt/haDikesavstånd 30 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,1	100
2	23,4 + 0,3	101
3	22,6 - 0,5	98
4	22,9 - 0,2	99
5	22,4 - 0,7	97
6	22,4 - 0,7	97
7	22,2 - 0,9	96
8	22,4 - 0,7	97
9	22,4 - 0,7	97
10	23,1 ± 0,0	100

 $m_{diff} = 1,14$ dt/ha

De mindre utslag, som erhållits enligt den äldre försöksmetodiken, ligger helt inom felgränserna och får ej tillmätas någon betydelse.

Bändförsöket uppvisar inga nämnvärda skördenedsättningar mellan dikena.

Försöken visar sålunda samstämmigt, att dikesavståndet inom de intervall som prövats detta år ej påverkat avkastningen.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår sex upprepningar. Dikesavstånd 18 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m.	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	15,7	100
2		16,1 + 0,4	103
3		16,0 + 0,3	102
4		15,9 + 0,2	101
5		16,5 + 0,8	105
6		16,8 + 1,1	107
7		16,7 + 1,0	106
8	0,5	17,7 + 2,0	113

 $m_{diff} = 0,71$ dt/ha

De mindre utslag, som erhållits enligt den äldre försöksmetodiken, ligger helt inom felgränserna och får ej tillmätas någon betydelse.

Det mindre dikesdjupet synes ha givit något högre avkastning. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Observationer: Några skillnader mellan olika dikesdjup i upptorkning eller bärighet har ej kunnat iakttagas.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt, Hela året

Medelnederbörd 59 59 49 36 42 37 53 65 78 97 63 68 706

Årets nederbörd 74 87 37 22 5 24 78 34 57 63 48 35 564

Ölmskog, År 1955

Försöksvärd: Arrendator Sven Nilsson, Ölmskogs gård, Väse

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällera

Älv: Styv lera

Gröda: Vall 1

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	43,5	100	1	43,1	100	1	43,1	100
2	42,0 - 1,5	97	2	39,6 - 3,5	92	2	39,6 - 3,5	92
3	41,3 - 2,2	95	3	37,0 - 6,1	86	3	37,0 - 6,1	86
4	38,7 - 4,8	89	4	36,1 - 7,0	84	4	36,1 - 7,0	84
5	39,5 - 4,0	91	5	36,9 - 6,2	86	5	36,9 - 6,2	86
	$m_{diff} = 1,65$ dt hö/ha		6	37,1 - 6,0	86	6	37,1 - 6,0	86
			7	36,0 - 7,1	84	7	36,0 - 7,1	84
			8	34,8 - 8,3	81	8	34,8 - 8,3	81
			9	34,5 - 8,5	80	9	34,5 - 8,5	80
			10	34,7 - 8,4	81	10	34,7 - 8,4	81
				$m_{diff} = 2,30$ dt hö/ha				

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Det mindre avståndet uppvisar tendens till statistiskt säkert utslag. För det större avståndet är utslaget signifikant. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Det större dikesavståndet visade en sämre upptorkning och bärighet tidigt på våren. Vid tiden för vårbruket hade olikheterna utjämnats. Efter den torra sommaren har bärigheten varit god. Någon skillnad mellan dikningarna har ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	51	47	37	26	29	35	43	58	84	84	51	61	606
Årets nederbörd	100	75	36	16	10	39	75	30	27	74	74	60	616

Askersundsby, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Karl Einar Andersson, Askersundsby, Askersund

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällättlera

Alv: Mjällättlera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	21,5	100	1	21,3	100
2	19,8 ~ 1,7	92	2	20,0 ~ 1,3	94
3	20,7 ~ 0,8	96	3	20,5 ~ 0,8	96
4	20,9 ~ 0,6	97	4	20,2 ~ 1,1	95
5	20,5 ~ 1,0	95	5	20,3 ~ 1,0	95
$m_{diff} = 0,57 \text{ dt/ha}$			6	21,6 + 0,3	101
			7	22,1 + 0,8	104
			8	21,2 ~ 0,1	100
			9	21,6 + 0,3	101
			10	21,9 + 0,6	103
			$m_{diff} = 0,82 \text{ dt/ha}$		

Några nämnvärda skördenedsättningar mellan dikena har ej erhållits. Det synes därför ej föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: Fältet plöjdes de sista dagarna i april. Man kunde då konstatera en mindre skillnad i upptorkning mellan dikningarna. Vid sädens i slutet av maj var fältet likartat upptorkat. Några olikheter i bärlighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	54	42	33	34	41	46	65	70	89	54	63	643
Årets nederbörd	96	69	30	23	20	39	60	10	29	54	60	107	597

Falkenå, År 1955

Försöksvärd: Godsägare Per Geis, Falkenå säteri, Örebro

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstveite

Avståndsförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodik med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Dikesavstånd	Skörd dt/ha	Rel. tal
16 m	40,3	100
" " 24 m	37,9 ~ 2,4	94
" " 32 m	32,2 ~ 8,1	80
$m_{diff} = 3,22 \text{ dt/ha}$		

II. Bandförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	34,1	100	1	34,9	100
2	30,6 ~ 3,5	90	2	33,6 ~ 1,3	96
3	31,6 ~ 2,5	93	3	30,2 ~ 4,7	87
4	30,3 ~ 3,8	89	4	28,4 ~ 6,5	81
5	29,4 ~ 4,7	86	5	27,2 ~ 7,7	78
$m_{diff} = 1,18 \text{ dt/ha}$			6	25,9 ~ 9,0	74
			7	24,1 ~ 10,8	69
			8	23,1 ~ 11,8	66
			9	20,7 ~ 14,2	59
			10	20,5 ~ 14,4	59
			$m_{diff} = 1,82 \text{ dt/ha}$		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att det erhållits lägre avkastning vid större dikesavstånd. Särskilt på 32 meters avstånden är skördenedsättningen betydande. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Bandförsöket har givit statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena på båda dikesavstånden. Utslagen är av en sådan storleksordning, att det mindre dikesavståndet detta år är att föredraga.

Observationer: Under vårperioden skedde en uttunning av beståndet. Särskilt påtagligt var detta på de större dikesavstånden. Uppfrysningen var där ganska svår.

De större dikesavstånden torkade upp något senare. Vid övergödsling med salpeter den 20/4 var sålunda bärigheten sämre på 32 meters avstånden. Bärigheten i samband med höstarbetena på fältet har efter den torra sommaren varit god.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	39	34	25	18	27	33	47	62	76	85	52	57	555
Årets nederbörd	77	67	17	27	27	35	56	17	39	69	34	81	546

Klockhammar. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. N.E. Nilsson, Klockhammar, Märkes Kil

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	15,0	100	1	15,6	100			
2	12,4 ~ 2,6	83	2	13,2 ~ 2,4	85			
3	12,5 ~ 2,5	83	3	12,3 ~ 3,3	79			
4	12,5 ~ 2,5	83	4	11,9 ~ 3,7	76			
5	12,3 ~ 2,7	82	5	11,9 ~ 3,7	76			
$m_{diff} = 0,37$ dt/ha			6	11,6 ~ 4,0	74			
			7	11,8 ~ 3,8	76			
			8	12,0 ~ 3,6	77			
			9	12,1 ~ 3,5	78			
			10	12,4 ~ 3,2	80			
			$m_{diff} = 0,64$ dt/ha					

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Statistiskt fullt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej företrätt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	50	48	33	28	32	40	49	60	76	86	58	66	626
Årets nederbörd	100	71	18	41	14	25	74	20	23	28	35	88	537

Västmanlands län

Bengtsbo, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. E. Eriksson, Bengtsbo gård, Skultuna

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vårvele

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 27 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,6	100	1	18,0	100	1	18,0	100
2	23,7 + 0,1	100	2	18,4 + 0,4	102	2	18,4 + 0,4	102
3	22,9 - 0,7	97	3	18,9 + 0,9	105	3	18,9 + 0,9	105
4	22,5 - 1,1	95	4	19,5 + 1,5	108	4	19,5 + 1,5	108
5	20,9 - 2,7	89	5	20,0 + 2,0	111	5	20,0 + 2,0	111
$m_{diff} = 0,66$ dt/ha			6	19,6 + 1,6	109	6	19,6 + 1,6	109
			7	20,2 + 2,2	112	7	20,2 + 2,2	112
			$m_{diff} = 1,41$ dt/ha					

En mindre skördenedsättning mellan dikena har erhållits på 18 meters avståndet. Det större dikesavståndet uppvisar däremot en skördenedsättning invid dikena. Detta utslag har emellertid framkallats av att det på fältet finns en svacka, som under den kalla och fuktiga vårperioden visat en sämre upptorkning. Resultaten av det större dikesavståndet får därför ej tillmätas så stort värde.

Observationer: Några skillnader mellan olika dikesavstånd i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	36	32	22	15	19	28	37	53	70	80	51	46	489
Årets nederbörd	85	66	28	28	4	20	57	29	21	27	33	64	462

Norrby prästgård, År 1955

Försöksvärd: Lantbr. Herbert Andersson, Norrby prästgård, Sala

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	25,9	100	1	29,1	100	1	29,1	100
2	27,3 + 1,4	105	2	27,5 - 1,6	95	2	27,5 - 1,6	95
3	25,8 - 0,1	100	3	27,1 - 2,0	93	3	27,1 - 2,0	93
4	26,6 + 0,7	103	4	26,5 - 2,6	91	4	26,5 - 2,6	91
5	25,2 - 0,7	97	5	26,9 - 2,2	92	5	26,9 - 2,2	92
$m_{diff} = 0,66$ dt/ha			6	26,0 - 3,1	89	6	26,0 - 3,1	89
			7	25,3 - 3,8	87	7	25,3 - 3,8	87
			$m_{diff} = 1,01$ dt/ha					

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några olikheter i upptorkning och bärighet har ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	40	40	26	18	22	37	44	51	71	76	51	51	527
Årets nederbörd	77	58	24	35	8	20	48	26	41	25	30	60	452

Kloster, År 1955

Försöksvärd: Korsnäs AB, Klosters egendom, Pala-Åsbo

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styvare mellanlera

Gröda: Vall III

AvståndsförsökDikesavstånd 18 mDikesavstånd 36 m

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	24,7	100	1	24,6	100
2	22,7 - 2,0	92	2	22,5 - 2,1	91
3	22,1 - 2,6	89	3	22,6 - 2,0	92
4	21,5 - 3,2	87	4	21,6 - 3,0	88
5	21,0 - 3,7	85	5	22,0 - 2,6	89
			6	20,6 - 4,0	84
			7	20,6 - 4,0	84
			8	19,8 - 4,8	80
			9	19,5 - 5,1	79
			10	19,9 - 4,7	81

 $m_{diff} = 0,71$ dt hö/ha $m_{diff} = 0,91$ dt hö/ha

Statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några olikheter mellan dikningarna ifråga om upptorkning eller bärighet har ej kunnat förmärkas.

Djupförsök

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Dikesdjup	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
0,60 m	26,4	100
" - 0,85 m	27,3 + 0,9	103
" - 1,10 m	26,3 - 0,1	100

 $m_{diff} = 1,75$ dt hö/ha

Dikesdjupet synes detta år ej ha påverkat avkastningen. De mindre utslag som erhållits ligger helt inom felgränserna.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej kunnat iakttagas.

Sörby, Järvsö. År 1955

Försöksvärd: Hemmansägare Jonas Andersson, Sörby, Lörstrand

Matj.: Mycket mullrik mjällig lättlera

Alv: Mjällig lättlera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	17,1	100	1	17,2	100
2	16,8 - 0,3	98	2	16,5 - 0,7	96
3	17,1 ± 0,0	100	3	16,3 - 0,9	95
4	16,7 - 0,4	98	4	16,4 - 0,8	95
5	17,0 - 0,1	99	5	15,8 - 1,4	92
			6	15,0 - 2,2	87
			7	14,7 - 2,5	86
			8	15,3 - 1,9	89
			9	15,1 - 2,1	88
			10	14,9 - 2,3	87

$m_{diff} = 0,36$ dt/ha

$m_{diff} = 0,47$ dt/ha

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits. För det större dikesavståndet föreligger ett statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: På tidigt stadium under vintern visade det större dikesavståndet en något sämre upptorkning. Vid tiden för värbrukets utförande hade emellertid skillnaderna i huvudsak utjämnats. Några olikheter i bärighet har ej framträtt.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	39	42	38	23	31	38	53	69	73	96	57	55	614
Årets nederbörd	72	72	28	40	10	7	66	25	13	53	57	58	501

Sörväna. År 1955

Försöksvärd: Hemmansägare Helmer Bodin, Sörväna, Delsbo

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	2,9	100	1	3,2	100
2	3,0 + 0,1	103	2	3,1 - 0,1	97
3	2,8 - 0,1	97	3	3,2 ± 0,0	100
4	3,0 + 0,1	103	4	3,2 - 0,0	100
5	3,1 + 0,2	107	5	3,0 - 0,2	94
			6	3,4 ± 0,2	106
			7	3,2 - 0,0	100
			8	3,3 + 0,1	103
			9	3,1 - 0,1	97
			10	3,2 ± 0,0	100

$m_{diff} = 0,20$ dt/ha

$m_{diff} = 0,32$ dt/ha

Av skördesiffrorna framgår, att skörden under den torra sommaren blivit synnerligen låg. Något närmare stadium av dikesavståndets inverkan på avkastningen är därför ej möjligt.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	33	36	29	18	22	24	43	53	56	75	42	40	471
Årets nederbörd	40	71	25	25	8	6	63	34	9	60	63	56	460

Ljustorps boställe. År 1955

Försöksvärd: Lantbr. John Eriksson, Rogsta prästbord, Ljustorp

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällig lättlera

Alv: Mjällig lättlera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 27 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	33,0	100	1	33,6	100
2	32,9 - 0,1	100	2	33,1 - 0,5	99
3	32,1 - 0,9	97	3	34,0 + 0,4	101
4	32,7 - 0,3	99	4	33,9 + 0,3	101
5	32,4 - 0,6	98	5	33,6 ± 0,0	100
$m_{diff} = 0,53$ dt/ha			6	33,1 - 0,5	99
			7	32,1 - 1,5	96

 $m_{diff} = 0,52$ dt/ha

Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	38,7	100
2	38,4 - 0,3	99
3	39,1 ± 0,4	101
4	38,7 ± 0,0	100
5	39,6 ± 0,9	102
6	38,2 - 0,5	99
7	38,6 - 0,1	100
8	38,7 ± 0,0	100
9	38,5 - 0,2	100
10	38,5 - 0,2	100

 $m_{diff} = 1,19$ dt/ha

Några nämnvärda skördenedsättningar mellan dikena har ej erhållits. Det synes därför ej föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: På tidigt stadium under våren visade de större dikesavstånden en något sämre upptorkning. Vid tiden för värbrukets början hade skillnaderna utjämnats. Några olikheter i bärighet i samband med skörd och höstplöjning har ej framträtt.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	47	43	38	24	27	28	58	53	64	86	59	63	590
Årets nederbörd	75	73	37	26	11	13	74	34	57	40	66	78	584

Stornäset, År 1955

Försöksvärd: Stornäsets jordbruk, Älnö

Matj.: Något mullhaltig mo

Alv: Mo

Gröda: Havre

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,2	100	1	20,3	100
2	20,9 + 0,7	104	2	20,0 + 0,3	99
3	21,1 + 0,9	105	3	21,1 + 0,8	104
4	20,4 + 0,2	101	4	21,5 + 1,2	106
5	20,5 + 0,3	102	5	20,8 + 0,5	103
$m_{diff} = 0,96$ dt/ha			6	21,2 + 0,9	104
			7	20,8 + 0,5	103
			8	20,8 + 0,5	103
			9	20,1 + 0,2	99
			10	20,6 + 0,3	102
			$m_{diff} = 0,82$ dt/ha		

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Det synes därför ej föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 38 32 28 21 23 28 47 45 49 63 61 53 508

Årets nederbörd 60 48 31 95 8 7 58 18 11 28 66 61 491

Rödningberg, År 1955

Försöksvärd: Hemmansägare Nils Jonasson, Rödningberg, Trångviken

Matj.: Mullrik moränlättilera

Ålv: Moränlättilera

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	28,9	100	1	28,2	100	1	28,2	100
2	27,9 - 1,0	97	2	27,6 - 0,6	98	2	27,6 - 0,6	98
3	29,4 + 0,5	102	3	29,1 + 0,9	103	3	29,1 + 0,9	103
4	29,8 + 0,9	103	4	29,4 + 1,2	104	4	29,4 + 1,2	104
5	30,1 + 1,2	104	5	29,0 + 0,8	103	5	29,0 + 0,8	103
$m_{diff} = 1,21 \text{ dt/ha}$			6	29,7 + 1,5	105	6	29,7 + 1,5	105
			7	29,2 + 1,0	104	7	29,2 + 1,0	104
			8	28,6 + 0,4	101	8	28,6 + 0,4	101
			9	27,5 - 0,7	98	9	27,5 - 0,7	98
			10	25,7 - 2,5	91	10	25,7 - 2,5	91
			$m_{diff} = 2,04 \text{ dt/ha}$					

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Det synes därför ej föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: På tidigt stadium under våren visade de större dikesavstånden en sämre upplorkning. Vid tiden för vårbruket hade skillnaderna utjämnats. Bärigheten vid skörd och höstplöjning har efter den torra sommaren varit god.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	28	32	31	21	27	21	39	54	65	79	46	38	481
Årets nederbörd	25	54	34	37	16	11	44	31	33	51	87	55	478

Strandfors. År 1955

Försöksvärd: Hemmansägare Artur Andersson, Strandfors, Ånäset

Matj.: Mullrik mjällig finmo

Alv: Mjällig finmo

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	34.1	100	1	34.0	100
2	34.6 + 0.5	101	2	32.8 ~ 1.2	96
3	33.5 ~ 0.6	98	3	31.9 ~ 2.1	94
4	32.7 ~ 1.4	96	4	31.8 ~ 2.2	94
5	31.9 ~ 2.2	94	5	28.5 ~ 5.5	84
$m_{diff} = 0.82$ dt hö/ha			6	27.6 ~ 6.4	81
			7	28.2 ~ 5.8	83
			8	27.4 ~ 6.6	81
			9	27.7 ~ 6.3	81
			10	27.4 ~ 6.6	81
			$m_{diff} = 2.31$ dt hö/ha		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Med de utslag som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara ett föredraga.

Observationer: Vallbeståndet utgjordes till huvudsaklig del av timotej. Några skillnader i beståndets sammansättning på olika avstånd ifrån dikena kunde ej iakttagas.

Några olikheter mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 49 44 32 24 27 30 33 41 41 70 63 62 516

Årets nederbörd 42 78 47 27 9 29 26 32 31 48 100 26 495

Vittjärvsgården, År 1955

Försöksvärd: Norrbottens Läns yrkesskola för jordbruk, Vittjärv

Matj.: Mullrik mjällig mo

Alv: Mjällig mo

Gröda: Vall III

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	31,3	100	1	30,4	100
2	26,7 ~ 4,6	85	2	22,5 ~ 7,9	74
3	26,0 ~ 5,3	83	3	24,3 ~ 6,1	80
4	26,4 ~ 4,9	84	4	25,0 ~ 5,4	82
5	27,9 ~ 3,4	89	5	24,2 ~ 6,2	80
			6	23,5 ~ 6,9	77
			7	24,2 ~ 6,2	80
			8	25,7 ~ 4,7	85
			9	24,9 ~ 5,5	82
			10	23,2 ~ 7,2	76

$m_{diff} = 0,98$ dt hö/ha

$m_{diff} = 2,17$ dt hö/ha

Skördenedsättningarna mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet är utslaget statistiskt fullt säkert. Det större avståndet uppvisar tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Vallbeståndet utgjordes till ca 20 % klöver, återstoden timotej.

Några olikheter i upptorkning eller bärighet har ej kunnat iakttagas.

Nederbörd nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året

Medelnederbörd 41 31 28 23 21 30 31 36 53 60 49 46 449

Årets nederbörd 39 56 38 44 30 33 52 32 41 13 136 35 549

Vojakkala, År 1955

Försöksvärd: Tornedalens lantmannaskola, Bäverbäck

Matj.: Mullrik sandig mo

Alv: Mjälla

Gröda: Vall I

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	19,6	100	1	22,6	100
2	17,7 ~ 1,9	90	2	20,5 ~ 2,1	91
3	17,8 ~ 1,8	91	3	20,0 ~ 2,6	89
4	18,6 ~ 1,0	95	4	20,0 ~ 2,6	89
5	15,9 ~ 3,7	81	5	18,9 ~ 3,7	84
			6	17,5 ~ 5,1	77
			7	19,8 ~ 2,8	88
			8	19,3 ~ 3,3	85
			9	17,4 ~ 5,2	77
			10	17,9 ~ 4,7	79

$m_{diff} = 1,11$ dt hö/ha

$m_{diff} = 2,82$ dt hö/ha

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För 20 meters avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit detta år, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Vallbeståndet utgjordes till ca 10 % av klöver, återstoden timotej. Vallarna hade under vintern och våren lidit betydande skador genom isbränna.

Det större dikesavståndet visade en senare upptorkning. Några skillnader i bärighet har ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	57	43	39	32	29	33	33	42	48	57	62	58	533
Årets nederbörd	41	81	32	25	29	14	54	45	14	10	144	41	530

SAMMANSTÄLLNING AV FÖRSÖKSRESULTATEN.

För att underlätta en överblick av årets försöksresultat lämnas en kort sammanfattning av resultaten i de försök som skördats som bandförsök, vilket är huvudparten av avståndsförsöken. Djupförsöken är ej av så stort antal, att en sammanställning av resultaten för ett enskilt år är motiverad.

Skörderesultaten

Med ledning av skördenedsättningens storlek mellan dikena har såsom av det föregående framgått för varje försök gjorts en jämförelse mellan skördens värde och dikningskostnaden vid varierande dikesavstånd. Därvid klarlägges om en ökning eller minskning av det prövade dikesavståndet ur avkastningssynpunkt varit önskvärd detta år.

Vid denna jämförelse har skördeenheten räknats till ett värde av 35 öre och årskostnaden per meter grenledning beräknats till 9 öre. Förutsättningarna för denna beräkning av årskostnaden är: anläggningskostnad per meter grenledning 1.60 kronor, amorteringstid 30 ar och räntesats 4 %. I årskostnaden 9 öre ingår även ett litet belopp för underhåll.

De resultat som dessa beräkningar givit har sammanställts i tabell 1. I försöken ingår i regel det dikesavstånd, som normalt användes vid täckdikning på ifrågakommande jord, i tabellen betecknat "enkelt dikesavstånd" samt därjämte även ett avstånd, som är dubbelt så stort som detta, vilket betecknats med "dubbelt dikesavstånd". Försöken har uppdelats i följande tre grupper:

Grupp 1. Antalet fall där ett mindre dikesavstånd än det "normala" med hänsyn till skördenedsättningens storlek synes önskvärdt.

Grupp 2. Antalet fall där ett större dikesavstånd än det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Grupp 3. Antalet fall där ett större dikesavstånd än dubbla det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Tabell 1

Gröder	"ENKELT DIKESAVSTÅND"			"DUBBELT DIKESAVSTÅND"	
	Antal försök	Grupp 1	Grupp 2	Antal försök	Grupp 3
Höstsådda	15	4	6	14	4
Vårsådda	33	0	30	33	21
Vallar	12	0	11	10	3
Summa	60	4	47	57	28
Procent		7	78		50

Såsom framgår av tabellen har under rubriken "enkelt dikesavstånd", där antalet försök sammanlagt är 60, för samtliga gröder endast i fyra fall erhållits så stor skördenedsättning mellan dräneringsledningarna, att en minskning av dikesavståndet skulle vara motiverad. I 70 - 80 procent av fallen synes det möjligt med en ökning av avståndet. Ser man på försöksresultaten under rubriken "dubbelt dikesavstånd", där antalet försök är 57 stycken, finner man, att en ökning av avståndet fortfarande synes möjlig i omkring 50 procent av fallen.

Det ligger kanske nära till hands att tänka sig, att man under torråret 1955 ej skulle erhålla några utslog för dräneringen. Täckdikningsförsöken visar emellertid, att skördenedsättningar mellan dikena erhållits i ett osedvanligt stort antal fall. Orsaken härtill är den nederbördsrika hösten 1954 (se nederbördsdiagrammen sid 3 och 4) och den kalla och i samband med vårbruket även regniga våren 1955. De resultat som erhöles i ett täckdikningsförsök, grundlägges sålunda ofta på ett tidigt stadium. En mer eller mindre kraftig torke fram på sommaren har här ej nämnvärt inflytande.

För de höstsådda grödorna har den nederbördsrika hösten 1954 varit utslogsgivande. Jorden befann sig i dåligt skick vid tiden för höstsådden. Den var vattenmättad och igensvälld. Sådden blev i många fall sent utförd, och beståndet fick en svag utveckling under hösten. Det fanns sålunda förutsättningar för skador genom uppfrysning inom lokaler med jordar benägar härfor. Under den kalla våren kunde man också konstatera de mest omfattande uppfrysningsskador, som iaktto gafs sedan denna försöksverksamhet började. Som exempel kan nämnas försöket vid Gammalstorp.

En tre veckors regnperiod, som började just som man var beredd att sätta igång med vårbruket, försenade sådden, så att denna i regel ej kom till utförande förrän efter den 18 - 20 maj. Brådskan var då stor. Man sådde i många fall trots att upptorkningen ej var fullgod. I närheten mellan dikena, där ytskiktet dels var mera tillslammal efter höstens och vårens nederbörd och dels något sämre upptorkat, hade man därmed ej skapat något gynnsamt utgångsläge för grödan. Den därpå snabbt följande torkan skärpte ytterligare detta, och försöksresultaten uppvisar osedvanligt många skördenedsättningar mellan dikena i vårsådda grödor. Plantorna hann ej rota sig och gå ned på djupet med sitt rotsystem. Skördarna är därför i många fall svaga, och flera vårsädesförsök har måst slopas på grund av ren missväxt.

Upptorkning och bärighet

Bedömningen av dräneringsbehovet får emellertid ej ske enbart med hänsyn till avkastningen, eftersom alla effekter av dräneringen icke registreras i grödan. I tabell 2 har därför gjorts en sammanställning av observationer rörande upptorkningen under våren och bärigheten i samband med skörd och höstplöjning.

Tidigt under våren kan man i regel konstatera en skillnad i upptorkning mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd, såvida icke nederbörden varit särskilt låg. Skillnaderna har emellertid ofta utjämnats till tiden för ett normalt vårbruk. Tabell 2 anger om några olikheter i upptorkning kunnat observeras mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd vid denna tidpunkt. Ifråga om bärigheten gäller jämförelsen vid tiden för skörd och höstplöjning.

Tabell 2

Tabellen anger det antal fall, då någon skillnad i upptorkning respektive bärighet ej observerats mellan "enkelt" och "dubbel" dikesavstånd.

a) Upptorkning vid tiden för ett normalt värbruk.

Grödor	Antal försök	Därav med ingen skillnad i upptorkning
Höstsådda	14	8
Vårsådda	34	30
Vallar	<u>13</u>	<u>12</u>
Summa	61	50
Procent		82

b) Bärighet vid skörden.

Grödor	Antal försök	Därav med ingen skillnad i bärighet
Höstsådda	14	~~14~~
Vårsådda	34	34
Vallar	<u>13</u>	<u>13</u>
Summa	61	61
Procent		100

c) Bärighet vid höstplöjningen.

Grödor	Antal försök	Därav med ingen skillnad i bärighet
Höstsådda	14	14
Vårsådda	23	23
Vallar	<u>4</u>	<u>4</u>
Summa	41	41
Procent		100

Det framgår av tabellen, att det i ca 80 % av fallen ej observerats några nämnvärda skillnader i upptorkning vid tiden för värbruket. De siffror, som här angivits, är givetvis något osäkra särskilt beträffande observationerna i vallar och höstsådda grödor. Då det gäller bärigheten vid skörd och höstplöjning anger tabellen, att det i årets försök ej framträtt några skillnader ifråga om bärighet, mellan olika dräneringsintensiteter. Detta kan ju också vara att förvänta efter den över mest hela landet torra sommaren.